DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 8 | Penktadienis-Friday Vasaris-February 23, 1973 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 | 15 centų

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Vasario 12-20:

TIKROJI IR NETIKROJI AMERIKA

Prezidento patarėjas Kissingeris visą savaitę mažino įtampą Azijoje; valstybės sekretorius Rogers pasirašė sutartį su Kuba; tuo tarpu namie buvo šaukiama dėl maisto brangimo, dėl įtampos tarp Baltųjų Rūmų ir Kongreso. Daugiausia ir džiaugsmingai buvo kalbama apie Amerikos vyrus, grįžtančius iš Vietnamo nelaisvės.

Pirmi 126 laisvėje pasirodė vasario 12. Amerikoje mokėta juos entuziastingai pagerbti. O jie mokėjo pasirodyti tos pagarbos verti. "Mum teko garbinga proga pasitarnauti savo kraštui sunkion aplinkybėm. Mes labai dėkingi savo vyriausiam vadui (prezidentui) ir savo tautai už šią dieną. God bless America". Tie kap. J. A. Denton žodžiai buvo kartojami per visą savaitę, kaip išraiška visų belaisvių dvasios. Jie nelaisvėje neprarado karinės drausmės, neprarado lojalumo savo kraštui ir tikėjimo, kad jų žygiai buvo prasmingi. Ir NYT atmetė, anot laikraščio, cinikų aiškinimus, kad vyrų pareiškimai buvo Pentagono padiktuoti. Jie buvo nuoširdūs.

Kai kap. Denton buvo paklaustas, kas nelaisvėje palaikė jų dvasią, spaudoje buvo gausiai kartojamas jo atsakymas: "Mamau, daugiau kaip 99 proc. mūsų pasakytų, jog tikėjimas į Dievą... Gal būt, mūsų komunikacija su Dievu lengvino mūsų aplinkybių sunkumus".

Šalia šių vyrų pareiškimų dėmesys nukrypsta į pareiškimus vyro, kuris lankėsi Rytų Vokietijoje. Tai buvo Ralph D. Abernathy, dvasininkas, dr. L. Kingo įpėdinis, kalbėjęs ten Amerikos krikščionių vardu. Priminęs prez. Kennedy žodžius, pasakytus vakarų Berlyne, kuris laikomas Vakarų laisvės simboliu, kad Kennedy esąs taip pat berlynietis, Abernathy pareiškė lojalumą ne laisvai Amerikai, bet komunistų diktatūros valdomai Vokietijai: "O aš esu Demokratinės Vokietijos respublikos pilietis" (NY Post gruodžio 14). Ir priimdamas iš Berlyno sienos statytojų medalį, tvirtino: "Jūs galit būti užtikrinti: aš jį nešiosiu ir kalėjime ir kovodamas gatvėse. Aš visada būsiu vertas šitos garbės ir jūsų neapvilsiu".

Dvejopi pareiškimai, nes dvejopi Amerikos žmonės. Aišku iš tų pareiškimų, kur yra tikroji Amerikos stiprybė ir kur yra Amerikos grybas.

Sutartis su Kuba

Vasario 15 Amerika pasirašė sutartį su Kuba dėl lėktuvų, laivų ar kt. grobimo. Sutarties tekstas nepaskelbtas, bet jos esmė pranešta tokia: grobikai išduodami ar baudžiami "griežčiausiom bausmėm"; **politiniai bėgliai gali gauti azylį, jeigu jie pasirinko bėgimą kaip išeitį iš jiem gresiančios mirties ir jeigu jie neprievartavo, nereikalavo išperkamųjų mokėjimų ir nieko fiziškai nesužeidė, bėgdami į laisvę.**

Valstybės sekretorius Rogers spaudai aiškino, kad ši sutartis nereiškia Amerikos politiką Kubos atžvilgiu pakitus. Vadinas, Amerika tebetaiko embargo Kubos politikai ir ekonomikai. Tokis pareiškimas buvo reikalingas, kad nebūtų suardyta JAV iniciatyva sudarytoji "Amerikos valstybių organizacija", nukreipta prieš Castro Kubą. Tačiau spaudoje ir Kongrese atskiri balsai siūlo keisti politiką su Kuba, jei jau pakeista su Kinija ir Sovietija.

Įtampa dėl biudžeto

Prezidento projektas nubraukti ar sumažinti kai kurias programas susilaukė aštrios kritikos — tuo tarpu daugiau spaudoje, mažiau Kongrese.

Daugiausia buvo kalbama apie subsidijų nutraukimą žemės ūkio gamintojam. Prezidentas vasario 14 kalboje per radiją aiškino, kad vyriausybė, nutraukdama subsidijas, atšaukia ir visus draudimus, kuriais buvo suvaržyti sėjami plotai; ūkininkam paliekama laisvė ir atsakomybė.

Kitas puolamas reikalas buvo subsidijų mažinimas socialiniam reikalam. Dėl to sveikatos, švietimo, labdaros sekretorius C.W. Weingerger aiškino: socialiniam reikalam skiriamos federalinės subsidijos buvo piktnaudojamos kitokiem reikalam, pvz. dokumentiniam filmam gaminti ir net kalėjimo sargų algom. Antra, socialiniam reikalam valstijos mėgino dirbtiniu būdu sumas gauti išpūstas; dabar jos mažinamos. Pvz. New Yorkas 1971 gavo 71 mil., 1972 — 588 mil., dabar reikalavo 854 mil., vyriausybė numatė 220; New Jersey 1971 gavo. 20 mil., 1973 prašė 415 mil., numatoma jai 80 mil.

Kovoje dėl biudžeto Kongresas ypačiai remiasi liberalų spauda, prezidentas ieško atramos darbo unijose ir masės opinijoje.

-o-

Paštų valdytojas C. Brownell pripažino pašto chaosą. Jis gauna skundų savaitėje iki 700. Pašto begalės — New York srity per dieną po 64 mil. laiškų; tarnautojų buvo 38,390, dabar 13 proc. mažiau — 33,320.

N. Y. T. mini faktus, kaip laiškas iš Manhattano už kelių blokų ėjo 12 dienų, o iš Pekino į Manhattaną atėjo taip pat per 12. Blogiausia Brooklyne.

Gub. Rockefelleris pasirašė vadinamą "No-fault" automobilių draudimo įstatymą. Pagal jį kompensacija už sužeidimą, kurio išlaidos ne didesnės kaip 500 dol., turi būti išmokama be teismo procedūros; jei per teismą išgaudavo per 16 mėn., tai dabar turi būti išmokėta per 30 dienų. Nežiūrima, kas dėl auto nelaimės yra kaltininkas. Įstatymas veiks nuo kitų metų vasario 1. Tai atpigins ir draudimą apie 14 dol.

Juodosios Išlaisvinimo Armijos ginklų sandėlis vas. 15 surastas Brooklyne — prieštankinis pabūklas, pora kulkosvydžių ir kt.

Prie Kinijos sienos Sovietai laiko 40 divizijų. Rytų Vokietijoje 20. Frankfurto spauda pranešė, kad papildomai atsiuntė į Rytų Vokietiją 2000 naujų tankų. Tai patvirtina ankstesnę informaciją, kad Sovietai nori prigabenti naujų jėgų prieš derybas dėl kariuomenių mažinimo.

Maisto produktai vėl pabrango. Teigiama, kad per metus kainos pakils 6 proc. Pereitais metais pakilo 4.3 proc.

Dolerį nuvertinus, japonų įcnos vertė pakelta 14 proc. Už dol. mokėjo anksčiau 308 jenas, dabar 270.

Iš Vietnamo paskutiniai Amerikos belaisviai turi būti paleisti kovo 28.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Šiemet Lietuvos nepriklausomybės šventė buvo ne eilinė. Tai buvo 55-tos metinės. Bet to maža. Praeitų metų įvykiai Lietuvoje davė progos prisiminti kraštą ir jo padėtį. Taip New Yorke buvo paminėta gražiu vedamuoju New York Times, prisiminė vienas iš TV-jos kanalų, parodė net ir Lietuvos žemėlapį. Vasario 18, sekmadienį, per New York Times radiją buvo specialios lietuviškos muzikos.

Pakilia nuotaika paminėjo šventę ir patys lietuviai. Visose lietuviškose bažnyčiose buvo pamaldos už Lietuvą.

Gražiausios ir įspūdingiausios pamaldos buvo Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Čia dalyvavo Liet. gen. konsulas **A. Simutis** ir paskaitė vieną lekciją. Puikiai giedojo choras, aktorius **Juozas Boley** įspūdingai ir pagaunančiai paskaitė A. Vaičiulaičio parašytą maldą. Pamokslą pasakė **Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.**

— o —

Akademija buvo 3 val. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Oras buvo puikus, tai žmonių prisirinko apie 600 - 700.

Visas iškilmes ir programą pravedė **aktorius Vitalis Žukauskas.** Vėliavas įnešė Lietuvos kariuomenės savanoriai kūrėjai ir jas įteikė jaunimui. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, invokaciją sukalbėjo **Tėv. Paulius Baltakis, O.F.M.,** maldą už žuvusius sugiedojo **Mečislovas Razgaitis.**

Altos pirmininkas **Petras Ąžuolas** pirma kalbėjo angliškai, o paskui lietuviškai. Jis prisiminė Lietuvos himno sukaktį ir dabartiės aktualijas.

Sveikinimo žodį tarė ir Lietuvos gen. konsulas **A. Simutis.** Pradžioje ir jis kalbėjo angliškai, o paskui lietuviškai.

Peter Wytenus pristatė New Yorko valstybės senatorių **Martin J. Knorr.** Senatorius gi svarstė ir dabartį ir prisiminė Lietuvos praeitį, jos ryžtą ir veržlumą.

Bernadeta Tutinaitė paskaitė New Yorko gubernatoriaus Rockefellerio proklamaciją.

Pagrindinę kalbą turėjo pasakyti **Stasys Barzdukas,** PLB pirmininkas. Bet jis susirgo, buvo ištiktas širdies priepuolio. Kalbą parašė litoninėje būdamas ir nusiuntė savo sūnui **Arvydui.** Šis atvyko iš Washingtono ir tėvo kalbą perskaitė (kalba bus spausdinama Darbininke).

Baigiant pirmąją dalį, priimtos rezoliucijos ir išneštos vėliavos.

Pirmoji dalis buvo kiek ilgoka. Kai visos kalbos susidėjo į krūvą, tai nusitęsė apie pusantros valandos.

Antroji dalis pradėta **Ginos Čapkauskienės** dainavimu. Dviem išėjimais ji padainavo: Už balto stalo sėsėjau — K. V. Banaičio, Oi nėra niekur — K.

(nukelta į 8 psl.)

James L. Buckley, JAV senatorius iš New Yorko valstijos, New Yorko lietuviam, vasario 18 minėjusiem Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį, atsiuntė ilgą ir įspūdingą telegramą. Telegramą, kaip ir gubernatoriaus proklamaciją bei kitus sveikinimus raštu, perskaitė Bernadeta Tutinaitė.

Martin J. Knorr, New Yorko valstijos senatorius, dažnas svečias lietuvių parengimuose, dalyvavo ir Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 ir pasakė kalbą New Yorko lietuviam. Asmeniškai dalyvavo ir assemblymanai Peter Mirto ir John T. Flack.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Iš k. N. Y. valstybės senatorius Martin J. Knorr įteikia N.Y. valstybės gubernatoriaus proklamaciją, dr. Marija Žukauskienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Altos pirm. P. Ąžuolas, Peter Wytenus. Nuotr. Charles Binkins.

VILNIAUS NEGRETINS PRIE MASKVOS IR LENINGRADO

— LB atstovam užtikrino valstybės departamente

JAV LB centro valdybos įgalioti, valstybės departamente vasario 12 lankėsi LB centro valdybos ryšininkas su valstybės departamentu Algimantas P. Gureckas ir LB centro valdybos koordinatorius etniniam reikalam Washingtone Arvydas Barzdukas. Valstybės departamentan vyktu ryšium su vasario 1 d. paskelbtu komunikatu, kuriuo pranešta, kad San Francisco simfoninis orkestras birželio mėnesį lankysis Sovietų Sąjungoj ir koncertuos Maskvoj, Leningrade ir Vilniuje.

Valstybės departamente LB atstovai tarėsi su Yale W. Richmond, deputy director Office of Soviet and East European Exchanges, ir Pabaltijo valstybių skyriaus viršininku Edward Hurwitz. LB atstovai kėlė orkestro viešnagės klausimą ir jo galimą įtaką JAV Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikai.

Gautas užtikrinimas, kad nepripažinimo politika nėra pakitusi ir pramatyti keturi simfoninio orkestro koncertai Vilniuj įvyksta JAV siekiant neizoliuoti pavergtos Lietuvos nuo vakarų kultūrinio ir politinio gyvenimo įtakų.

LB atstovam prašant, valstybės departamento pareigūnai užtikrino, kad ateityje valstybės departamento komunikatuose spaudai apie įvykstančius koncertus Vilnius nebus suplaktas su sovietų miestais, o Lietuva su Sovietų Sąjunga. Taip pat valstybės departamentas savo ruožtu painformuosiąs orkestro dalyvius apie Lietuvą, jos specifinę tarptautinę padėtį ir apie lietuvių tautos vykdomą aktyvų pasipriešinimą okupantui. Valstybės departamento pareigūnam įteiktas naujasis LB leidinys "Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania".

JAV LB Inf.

LIETUVIŠKOJ VEIKLOJ

— Pietų Amerikos lietuvių kongrese, vykstančiame vasario 22-25 Sao Paulo, Brazilijoj, meninę programą šalia vietinių pajėgų atliks ir JAV lietuviai: solistės Prudencija Bičkienė ir Audronė Simonaitytė, o taip pat Chicagos tautinių šokių grupė Grandis.

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, vasario 9 trim savaitėm išvyko į Europą. Tuo metu pirmininko pareigas eina vicepirmininkas Jurgis Valaitis. (E)

— Olegas Truchanas, tyrinėdamas sunkiai prieinamą Tasmanijos salą, joje ir žuvo. Australų spaudai pageidaujant, jo vardu pavadintas didelis miško plotas "Truchanas Huon Pine Reserve". Australiečių redaktorių komisija, norėdama žuvusį pagerbti, ruošia knygą su jo ištirtų Tasmanijos plotų aprašymu bei paveikslais.

— Amerikos Lietuvių Tarybos raštinė šiais metais Vasario 16-tosios proga išsiuntė daug laiškų minėjimo ir aukų reikalais: JAV senatoriam prašant dalyvavimo Vasario 16 minėjime senate — 100, JAV kongresmanam prašant dalyvavimo Vasario 16 minėjime atstovų rūmuose — 435, lietuviam klebonam ir kunigam prašant sukoti mišias už Lietuvą ir pasakyti pritaikytą pamokslą — 507, visuomenei atsišaukimas prašant paramos Altos veiklai Lietuvos laisvinimo kovoj — arti 5000, pranešimai Altos skyriam ir bendradarbiaujančiom organizacijom minėjimo ir aukų rinkimo reikalais bei lietuviškai spaudai ir radijo valandėlėm — 212. Iš viso Alta 1973 Vasario 16-tosios proga išsiuntė virš 6000 laiškų.

— Lietuvių spaudoj buvo paleista niekeno neautorizuota žinia, kad 1972 lapkričio 27 Ankaros teisme "Brazinskams buvo leista turėti lietuvį vertėją". P. ir A. Brazinskai gruodžio 31 Vlikui rašytame laiške sako — "Yra netiesa"! (E)

— Vliko seimas šiais metais, Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybei pakvietus, įvyks gruodžio 1-2 Kanadoj. Seime bus paminėta ir 30 m. veiklos sukaktis. (E)

THE NEW YORK TIMES,

FRIDAY, FEBRUARY 16, 1973

The Baltic States

Free Lithuanians everywhere—and an unknown number of Lithuanians in the Soviet Union as well—will mark today the 55th anniversary of the modern Republic of Lithuania. It was on Feb. 16, 1918, that the *Lietuvos taryba* or Council of Lithuania met in Vilnius and declared the existence of an independent state free of ties to all other sovereignties.

Observance of this anniversary—like the marking of the corresponding dates by the peoples of Latvia and Estonia—may seem purely theoretical and even fanciful to the modern realists. The Baltic states were long ago occupied by the Red Army and involuntarily incorporated into the Soviet Union.

What today's "realists" ignore, however, is that the desire for freedom and independence still burns in all three of the Baltic states and among a considerable part of their inhabitants. In Lithuania alone there have been such recent manifestations as the self-immolation of Romas Kalanta, mass street demonstrations by thousands of young Lithuanians and the petition of 17,000 Lithuanian Roman Catholics directed to the Secretary General of the United Nations.

Obviously, the chances are not bright for the Baltic peoples to regain their independence. But the conquest and elimination of these once-free republics by the Soviet Union is one of those acts of injustice by a great power toward its small neighbors that the world can never forget.

The Tablet, Thursday, February 8, 1973

U.N. Neglectful Of Lithuania's Plight

Dear Sir: On February 16th, the Lithuanian Communities throughout the world will commemorate the 55 anniversary of the restoration of Lithuania's independence.

Each year this annual commemoration is tempered with a degree of sadness because, since 1944, Lithuania has been forcefully occupied by Soviet Russia. Since 1944, there is no freedom, either religious or civil, no independence, no self-autonomy.

The oppressive conditions under which the people of Lithuania must exist is in violation of every code of civil and human rights. The United Nations has been, and repeatedly is, made aware of this, yet, as a professed champion of human rights, it is woefully neglectful in its resolution of not only the Lithuanian problem, but also of the entire Baltic question.

Our appeal must be directed to world opinion. Oppressiveness, tyranny, persecution must be singled out, made evident and adjudged for its inhumanity. Soviet Russia must be made to stand before the court of world opinion. World opinion sensitized the Jewish problem and forced Russia to alleviate the Jewish oppression, even to the point of permitting emigration. We dare to hope that this can also happen in Lithuania.

REV. FRANCIS A. RUGGLES
Pastor, Annunciation Church
Brooklyn

BALTŲ KLUBAS NOTRE DAME UNIVERSITETE — APIE SAVE

Notre Dame universitete veikia Baltų klubas. Jo pirmininkas yra Rimas Čepulis, vicepirmininkas Linas Sidrys, iždininkas Saulius Matas, sekretorius Greg Marchuska. Klubo valdyba atsiuntė žinių apie savo veiklą ir sugestijas kitų universitetų studijuojančiam lietuvių jaunimui.

-o-

Jų klausimas ir jų atsakymas:

Prisiminusi Chicagoj įvykusią šokių šventę ir jaunimo kongresą, kuriame 17 valstybių jaunimui bendra komunikacijos kalba buvo lietuvių, valdyba sustoja prie klausimo: kaip gali vienas milijonas žmonių išlaikyti savo kultūrą laisvame pasauly? kaip mes galime paremti tris milijonus lietuvių, dabar pavergtų Sovietų Sąjungos?

Vienas atsakymas į tuos klausimus yra autonomijos principas, žinomas bendresne subsidijavimo prasme. Pagal jį bendruomenė nėra sveika, jei nėra sveikos jos atskiros dalys; politinė ir kultūrinė bendruomenė turi plazdėti gyvybe bei iniciatyva ne tik viršūnėje ar centre, bet ir apačiose ar periferijose — kiekviename kampe. Kiekviena dalis turi atlikti savo darbą ir gerai atlikti.

Jie imasi atlikti savo darbą:

Taip suprasdami bendruomenę, Notre Dame universiteto studentai lietuviai sudarė Baltų klubą. Jam tikslą skyrė — jungti baltiško kilimo studentus, palaikyti jų dėmesį Baltijos kraštais, kultūrine, socialine, politine veikla, atkreipti kitų studentų bei profesorių dėmesį į problemas Baltijos kraštų, dabar Sovietų valdomų.

Jų pirmieji darbai:

Per šių metų pirmą semestrą — rašo valdyba — išsiaiškinom, kad čia yra bent 30 studentų lietuviško kilimo; trys iš jų moka lietuviškai; šeši baltiško kilimo yra profesūroje; vienas jų kalba lietuviškai. Taip pat išsiaiškinom, kad daugelis kolegų, su kuriais gyvename, susidomėjo Baltijos valstybėm.

Pasirodė, kad klubo 5 nariai buvo redaktoriai keturiuose studentų leidiniuose. Viename buvo įdėtas rašinys — informacijos apie baltiškąsias studijas Notre Dame.

Pasireiškęs veikla, klubas gavo iš studentų administracijos paramos 350 dol. (prašė tik 300!).

Pereitą semestrą klubo nariai buvo tris kartus susirinkę; padarė iškylą į Grandinėlės spektaklį Chicagoje; surengė prof. J. Penikio pokalbį apie Baltiškųjų studijų konferencijas; surengė parodą knygų apie Lietuvą universiteto bibliotekoje; paskleidė "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania"; surinko 1,000 parašų peticijai prieš Sovietų okupaciją; siuntinėjo laiškus valdžios pareigūnam; parašė straipsnį, kuris buvo vedamuoju paskelbtas South Bend Tribune apie Butkų šeimos pabėgimą; tris rašinius paruošė lietuviškai spaudai ir eilę pranešimų studentų spaudai.

Šį semestrą du studentai studijuoja lietuvių kalbos kursą, dėstomą prof. A. Šešplaukio — 3 kreditai; keturiolika klauso prof. Rubulio apie baltų kultūrą — 3 kreditai.

Baltų klubas drauge su Studentų akademine komisija surengė prof. S. V. Vardžio paskaitą vasario 1 bibliotekos auditorijoje tema "Liberal Dissent and Nationalism in the Soviet Union". Rengė ekskursiją vėl į Chicagą — į lietuvišką "Bohemos" operą; Vasario 16 rengė parodą bibliotekoje; planuoja atsigabenti į Notre Dame iš Chicagos tautinių šokių grupę. Piniginės paramos tikisi gausią iš Kultūrinės komisijos.

Ateities vizija:

Klubo vadovybė skatina, kad ir kituose universitetuose susidarytų panašūs klubai, kurių rengiami kultūriniai pasirodymai susilauktų universitetų ar studentų atstovybės piniginės paramos. Tai įgalintų organizuoti baltistinius kursus, studijų centrus, paruošti leidinius, kurie paryškintų lietuvių identitetą ir jų kultūrą.

Pridėtoje laikraščio (turbūt, studentinio?) iškarpoje atpasakotas prof. V. S. Vardžio pranešimas apie pogrindžio veiklą Sovietuose. Klausiamas, ar Sovietuose vyriausybė eina liberalizacijos link, prof. Vardys atsakė: "Ne. Sovietų vyriausybė yra kieta, kaip buvusi. Sovietai yra įsitikinę, kad ideologinių tiltų statyba būtų klaida". Sutraukdamas sakė, kad "jokių pagerėjimo ženklų nejaučiama".

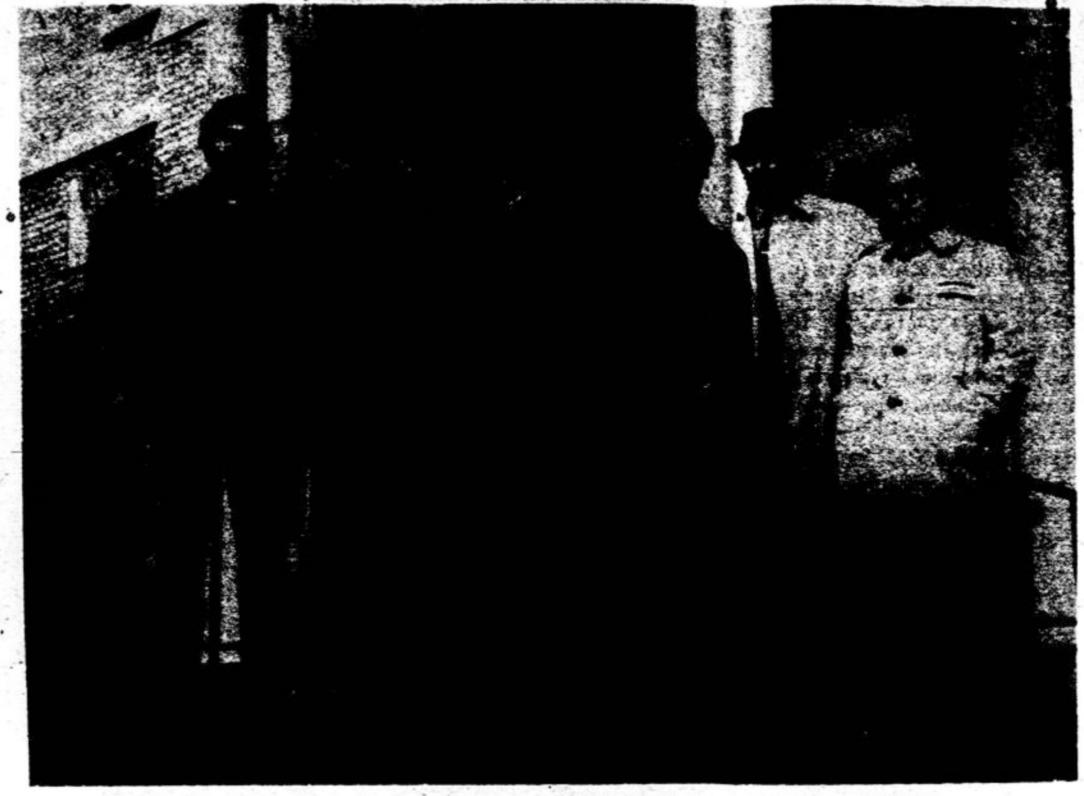

Prof. V. Vardys su Notre Dame universiteto Baltijos klubo nariais. Iš k. Mike Paulius, dr. A. Šešplaukis, N. D. lietuvių kalbos dėstytojas, Linas Sidrys, Ričardas Kaziūnas, prof. V. Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius, Tomas Valukonis, Ed. Kriaučiūnas, N. D. atletikos direktorius, buvęs neprklausomos Lietuvos sportininkas, ir Saulius Matas.

Apie tuos, kurie metinio vertinimo nesulaukia [SPAUDA]

2

Pagal alfabetinę tvarką tektų apžvelgti "Akiračius", bet žurnalas redakcijos nepasiekia. Einame toliau — "Į Laisvę".

Į Laisvę leidžiamas Lietuvių Fronto Bičiulių, redaktorius Juozas Kojelis; išeina dabar 3 kartus per metus, nr. po 80 puslapių. Viso per metus 240 puslapių, kuriuos prirašė apie 40 bendradarbių. Tarp jų gerai žinomi vardai: Alė Rūta, A. Baronas, A. Damušis, K. K. Girnius Jr., A. Kairys, A. Klimas, J. Kojelis, M. Naujokaitis, G. Razma, K. Škirpa, V. Vaitiekūnas, L. Valiukas, V. Vardys.

Tai vis vardai, susiję daugumas su rezistencija Lietuvoje, išskyrus gal porą jaunųjų (Girnių ir Razmą). Eilė rašinių pasirašyti slapyvardžiais ar inicialais.

Žurnalistinės technikos atžvilgiu rašiniai rūpestingai paruošti, kondensuoti, visom savo dalim taiko į rašinio tikslą. Grafiškai sutvarkyti efektingai.

Turinio atžvilgiu — žurnalas yra pasivadinęs "politikos žurnalu". Labiausiai susitelkia į tos "politikos" dvi sritis — padėtį Lietuvoje ir laisvės veiklą išeivijoje. Tarp pirmos grupės rašinių žymėtini gerai dokumentuoti, ramiu tonu, be polemikos, informacinio pobūdžio V. Vardžio apie padėtį Lietuvoje po 1972 metų įvykių Kaune, V. Vaitiekūno apie 1971 metų mokyklą okupacijoje, A. Barono apie 1971 metų premijom pasiūlytus veikalus Lietuvoje.

Žurnalas rūpestingai vertina įvykius Lietuvoje, o taip pat išeivijos veiklą laisvinimo kelyje. Vertina pagal rezistencinės kovos dvasią. Rodo rezistenciją oportunistinėm mintim, kapituliacinėm, kurios norėtų atsisakyti nuo aktyvaus laisvės siekimo. Vietoj oportunizmo bei pragmatizmo žurnalas teigia idealizmą ir principingumą, kuris pozityviai vertina aukas kovoje dėl laisvės; teigia realizmą, kuris reikalauja veikloje ne žodžių, bet konkrečių darbų. Tuo pačiu blaiviu realizmu žiūri ir į santykius tarp išeivijos bei Lietuvos.

Tur būt, dėl to žurnalas daugiau pozityvios veiklos mato L. Bendruomenėje, iš dalies Vlike, mažiausiai šio meto Altoje, kurios pozityvų vaidmenį šiuo metu beveik nurašo į pasyvą.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Ko negalima skelbti

Knygoje **Soviet Censorship** (Scarecrow Press, Metuchen, New Jersey) buvęs sovietinis žurnalistas Leonidas Finkelšteinas aprašo slaptą instrukcinį leidinį vardu "Viešojoje spaudoje nespausdintina informacija", kurį vartoja leidyklų ir redakcijų cenzoriai. Esą be ypatingo leidimo uždrausta spausdinti žinias apie žemės drebėjimus, sniego griūtis, kitokias gamtos nelaimes TSRS teritorijoje; gaisrus, sprogimus, traukinių ar lėktuvų katastrofas, nelaimingus įvykius kasyklose; sovietinių piliečių biudžetus ar maisto bei kitokių produktų kainas; gyvenimo lygio pagerėjimą anapus sovietinio bloko; statistinę informaciją apie TSRS, nepaimtą iš Centrinės statistikos administracijos oficialių pranešimų; partijos ir vyriausybės pareigūnų uždarbius; maisto trūkumus TSRS-oje; bet kurių KGB pareigūnų, išskyrus pirmininką, pavardes; bet kokius cenzūros organus ar užsienio radijo siuntų trukdymą. Šių taisyklių skrupulingai laikosi ir ok. Lietuvos spauda. (Elta)

-o-

Sovietų valdžia sustiprino telefoninių pasikalbėjimų kontrolę. TSRS Ministrų Tarybos potvarkis 655, pasirašytas Kosygino ir paskelbtas 1972.VIII.31, šitaip papildė TSRS Ryšių Reguliavimo 74-tą straipsnį: "Telefono ryšių (tarpmiestinių, miestinių ir provincinių) panaudojimas tikslam, prieštaraujantiem valstybės interesam ir viešajai tvarkai, yra uždraustas". Analizuodamas šį potvarkį, "Radio Liberty" komentatorius priminė, kad žinios apie 1972 gegužės mėn. demonstracijas Kaune pasiekė Maskvą telefonu ir vakarų žinių agentūrų Maskvoje buvo bematant išgarsintos užsienyje. (Elta).

PRAMONĖS EKSPORTAS IŠ LIETUVOS

Kremliaus ūkio vadovybė pamažu plečia smulkiosios metalo produkcijos įmones okupuotoje Lietuvoje. Tai daryti, neskaitant kolonistų gabenimo į Lietuvą, yra dvi priežastys: pirma, smulkiajai metalo produkcijai nereikia daug žaliavos gabenti į Lietuvą ir, antra, precizinių instrumentų ir dalykų gamyboje lietuvių tauta yra viena iš geriausiai pasireiškusių savo kvalifikacijomis.

1972 gruodžio 27 "Komjaunimo Tiesoje" A. Jovarauskas, valstybinės plano komisijos mašinų gamybos skyriaus viršininkas, rašo, kad dabartiniu metu esą išleidžiami šie gaminiai: labai aukšto tikslumo metalo piovimo staklės, žemės ūkio mašinos, televizoriai, elektrinio suvirinimo įrengimai, didieji žvejybiniai laivai, dantračių frezavimo staklės, automatinis skaitantis įrenginys "Rūta — 701", elektros skaitikliai, elektros varikliai, skalbimo mašinos, statybos apdailos mašinos, autokompresoriai, maisto produktų apipavidalinimo ir įpakavimo automatai ir kt.

Džiaugiasi, kad kai kurie iš čia paminėtų gaminių esą išvežami net į 70 valstybių, ir ypatingai didžiuojasi į užsienį išvežamomis precizinėmis metalo piovimo staklėmis, gaminamomis Kaune. Šioje pramonėje dirbąs kas trečias respublikos pramonės darbuotojas.

Tik, deja, Jovarauskas nepasako, kad visi čia išvardinti gaminiai išvežami į kitus kraštus kaip sovietiniai, o ne Lietuvos gaminiai, ir visi jie turi įrašus tik rusų kalba. (Elta)

ŠAUKSMAS DĖL DEGTUKŲ

Tiesa 1972.XI.29 paskelbė keturių rajoninių kooperatinių sąjungų šauksmą į valdžią, kad nėra degtukų. Priekaištaujama pramonės įmonėm, kad jos nevykdančios sutarčių ir nepristatančios prekių į parduotuves. Net maisto produktų nuolatos pritrūksta. Laišką pasirašę klausia: "Ką galvoja, sakysim, Spartos fabriko vadovai, jeigu per visą spalio mėnesį į Eišiškių, Jurbarko, Pasvalio, Kaišiadorių, Lazdijų ir Molėtų rajonus nepristatė nei vienos dėžutės degtukų? Jonavos, Širvintų ir Švenčionių rūkoriai spalio mėn. negavo iš tabako fabrikų cigarečių." (Elta)

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, computeriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1183, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 3 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitėj.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GĖLIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.
— Gėlės įvairiom progom —
Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMS
(ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Oficialūs žodžiai

Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas Lietuvių - amerikiečių draugijos surengtame Vasario 16 minėjime Washingtone kartojo: Lietuva *"de jure tebeegzistuoja. Daugelis Vakarų valstybių su JAV imtinai nepripažįsta Lietuvai užkarto okupacijos jungo"*.

Kartojo ir valstybės sekretoriaus William P. Rogers jam laiške 1973 rašytus žodžius: *"Mes ypačiai žinome lietuvių tautos norą turėti valstybinės nepriklausomybės gyvenimą savo tėvynėje"*.

Kartojo ir prezidento Nixono 1973 inauguracijoje žodžius: *"Mes stipriai remsime principą, kad joks kraštas neturi teisės primesti savo valios ar savo valdžios kitam"*.

Lietuvos atstovas reiškė: *"Mes su dėkingumu branginame ir įvertiname JAV vyriausybės, gubernatorių, Kongreso narių ir gyventojų palankią Lietuvai laikyseną"*.

Tais žodžiais Lietuvos atstovas išreiškė ir visų lietuvių jausmus.

Negalima betgi nepastebėti kai kurių atmainų tuose Amerikos vadų oficialiuose žodžiuose. Pradedant nuo prezidento Kennedy laikų, juose daugiau blankumo ir nusiangažavimo. Paskutiniame valstybės sekretoriaus laiške Lietuvos atstovui nebeliko ir ligšiolinio užtikrinimo, kad Amerikos vyriausybė tebesilaiko tvirtai tradicinės savo politikos nepripažinti Lietuvai primestos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą.

Turėdami prieš akis tarptautinės raidos foną, kuriame Amerika vykdo savo politiką, suprantame tų oficialių žodžių ir jų atmainų realią prasmę.

Tatai betgi nemažina mūsų tikėjimo kovos dėl nepriklausomybės prasme. Nemažina pasitikėjimo tautos ištverme. Nemažina taip pat tikėjimo anais istoriosofiškai giliaprasmiais Maironio žodžiais: *Mainos rūbas margo svieto. Silpnas kelias, tvirtas griūva* . . .

Kas šiandien tvirtas, nėra garantuotas dėl savo rytdienos — ar atvirkščiai, kaip tai dabar regim.

Tai pagrindas mūsų optimizmui dėl Lietuvos laisvės ateityje. Pagrindas mūsų sustiprintam įsipareigojimui veikti dabartyje.

Politiniai mainai

Atsiųstas iš Californijos laikraštis "S.F. Examiner" vasario 2 rašė apie Amerikos ir Sovietų Sąjungos kultūrinių mainų vykdymą. Esą valstybės departamentas pranešęs, kad San Francisco simfonija turės koncertuoti po Sovietų Sąjungą birželio mėn. pagal kultūrinių mainų programą. Numatyta per 16 dienų 11 ar 12 koncertų. Pradedama birželio 8 nuo Leningrado. Toliau: Vilnius ir Maskva — tiek miestų tesuminėta.

Negailim, kad vilniečiai galės pasiklausyti ir San Francisco simfonijos orkestro. Bet norim pažymėti, kad buvo laikai, kada valstybės departamentas laikė nepriimtina savo politikai į mainų su Sovietais programą įtraukti ir Baltijos valstybių teritorijas.

Anas San Francisco laikraščio pranešimas konkrečiu pavyzdžiu lyg patvirtintų prezidento inauguracinius žodžius, jog "praėjo tas laikas . . ." Į mainų programą su SSSR įtrauktas ir Vilnius.

Tai jau ne kultūriniai mainai, tai jau politiniai mainai.

Ką iš tų mainų gauna Maskva — žinia. Nežinia, ką gauna Amerika.

Gal tai Amerikos atolydžio kregždė prieš Europos saugumo ir nusiginklavimo konferencijas?

Darbininko redakcijos šventėj vasario 3 Kultūros Židinyje, apžvelgiant praėjusius metus, apie visuomeninį gyvenimą kalbėjo Algimantas Gečys, muzikinę veiklą apžvelgė Vincas Mamaitis, Stasys Santvaras kalbėjo apie literatūrą. Pirmųjų dviejų pranešimai atspausdinti Darbininko praėjusiame numeryje. Ten buvo pradėtas ir St. Santvaro pranešimas. Buvo apžvelgta lyrika ir drama. Čia tęsiame St. Santvaro pranešimą. Antraštėles ir pabraukimus sudėjo redakcija

◆

BELETRISTIKA

Gal dėl to, kad beveik pastoviai skelbiami romano konkursai, gal ir dėl to, kad dailioji proza turi gausesnį skaitytojų būrį, išeivinė lietuvių beletristika ir išleistų veikalų kiekiu, ir gal būt meniniu svoriu 1972 pralenkė dramą ir net lyriką. Štai jum tos naujienos: Jurgio Gliaudos romanas "Brėkšmės našta" (išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoj), Vacio Kavaliūno "Aidai ir šešėliai", Draugo premijuotas romanas (išleido Lietuviškos knygos klubas), Vyt. Alanto romanas "Amžinasis lietuvis", 2 tomai (prisijungus mecenatam, išleido Nidos knygų klubas Anglijoj), Vyt. Alanto istorinis romanas "Šventaragis", I-mas tomas (išleido Viltis Clevelande, Ohio), Eduardo Cinzo novelės "Brolio Mykolo gatvė" (išleido A. Mackaus knygų leidimo fondas), Prano Naujokaičio romanas "Pasisėjau žalią rūtą" (išleido Darbininkas) ir Antano Musteikio romanas "Kiauros rieškučios" (išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoj).

APIE 1972 METŲ GROŽINĘ LITERATŪRĄ

STASYS SANTVARAS

Paminėsiu ir dar porą veikalų, išleistų pernai, kurie nepriklauso grožinės literatūros žanram, bet yra reikšmingi lietuvių kultūros istoriografijai. Tai poeto kan. Mykolo Vaitkaus "Milžinų grumtynės 1940-1944 m.", jo atsiminimų VIII tomas (išleido Nidos knygų klubas) ir "Didysis jo nuotykis"— prof. Juozas Eretas tarnyboje Lietuvai", kurį spaudai paruošė prof. Juozas Brazaitis (išleido prof. Ereto bičiuliai Brooklyne, N.Y.) Abu veikalai skaitomi kaip dailūs pasakojimai.

Jei nebūsiu dar ko nors paminėjęs ir jei neklystu, pernai dar buvo išleistos dvi ar trys knygelės vaikam ir jaunimui. Kito pobūdžio veikalų, kurių pasirodė tik vienas kitas, čia neminiu, nes tai ne grožinė literatūra.

Tik 19 knygų

Visus minėtus grožinės literatūros leidinius subloškus į krūvą, girdime ne per garsiai rėkiantį skaičių — tik 19! Mano išmanymu toks metinis lietuviškų knygų derlius negali būti sunki našta, ar neužtaisoma spraga, net ir nepasiturinčio, kukliai teuždirbančio tautiečio metiniame biudžete.

Žymiai didesnis kiekis lietuviškų grožinės literatūros veikalų 1972 metais buvo išleista rusų pavergtoj Lietuvoj, tačiau šį vakarą tie darbai yra anapus mano uždavinio ribų.

Kiek mūsų yra?

Kai tiesiai ir atvirai atsigrįžom į savo grožinę literatūrą, konkrečiai į 1972 m. lietuvių išeivių grožinės literatūros leidinius, atleiskit man, bet mes ir vėl negalime sunkių klausimų aplenkti. Visų pirma galėtų kilti toks kuklus klausimėlis: iš tikro, kiek gi čia, Amerikoj, mūsų yra?

Kasmet mažėjantys lietuviškų knygų tiražai, neprisišaukiami periodinės spaudos skaitytojai, kaip varnalėša išsigožusi tiesiog klaiki būklė, kada jau net ir žinomas autorius sunkiai besuranda savo raštų leidėją, kai jau beveik nėra "kniukštų", kurie be priemokų sutiktų grožinės literatūros veikalą leisti, į šipulius suskaldo saldžią svajonę, kad mūsų šioj šaly gyvena milijonas ar net gerokai daugiau (natūralus ir sveikas prieauglis juk tikrai to skaičiaus neturėtų mažinti!)

Deja, jeigu lietuviškos kilmės žmonių Amerikoj tiek ir gyvena, tai gyvų sielų negalim skaičiuoti nė šimtais tūkstančių, net nė dešimtimis tūkstančių, turim pagrindo kiek realiau atsiremti tik į keliolika tūkstančių lietuvių, iš kurių dar tūkstantis kitas skaito lietuviškus laikraščius ir tik keli šimtai lietuviškas knygas. **Visa tai anaiptol nestiprina tikėjimo, kad mes čia ilgesnį laiką išliksim kaip sau žmonės.**

Realybė nėra tokia švelni

Kitas klausimas — ar mes galime nepaisyti aplinkybių ir sąlygų, kuriose turime gyventi, dirbti ir savo kultūros ugdymo ambicijų neprarasti? Amerikoj daug laisvių, apstu įvairių galimybių, bet kaip, turbūt, visi gerai matom, čia ir pavojų nemenkesni būriai.

Realybė nėra tokia švelni, kaip stručio plunksnų vėduoklė! Net ir tie keliolika tūkstančių dar tebegyvų lietuvių čia tėra tik šimtas kitas lašų Atlanto ar Pacifiko vandenyne.

Spaudimas ir įtakojimas tiesiog neišvengiami. Jei tik norėtumėm, kas dieną galėtumėm pamatyti, kad pas mus po truputį nyksta mūsų papročiai, skurdesnė ir svetimybių prikamšyta darosi mūsų kalba, blėsta ugnelė išlikti lietuviu, o liūdniausia, kad nuo karaliaus Mindaugo laikų šaukiama vienybė jau pradeda išvirsti į nesantaikos mugę, į tarpusavio nesusipratimų marias, lyg mes ant šių krantų norėtume pastatyti Babelio bokštą! . .

Aplinkos įtakos

Rašytojai taip pat yra žmonės, minimos aplinkybės ir sąlygos jų negali neveikti, neslėgti, neįtakoti. Galėtumėm džiaugtis gal tik tuo, kad lietuvių rašytojų dauguma dar vis neišsižada savo pašaukimo, nebėga iš sunkaus ir atsakingo kūrybinio darbo laukų. Tačiau nesistebėkim, jeigu jau nereikia degti žvakės, kad jų darbuose galėtumėm aptikti vadinamų vakarietiškų įtakų.

Išgyventas laikas svetimose šalyse, tėvynės praradimas ir širdis draskantis jos ilgesys, tautos likiminė tragika, žmogaus nerimas ir jo pasimetimas savy, būties trapumas ir net jos beprasmiškumas, Dievo ir žmogaus sujūdėję konfliktai — gana dažnos temos mūsų rašytojų darbuose.

(bus daugiau)

Emilija Čekienė įteikia žymenį Jonui Klivečkai, Darbininko redakcijos šventėje vasario 3 Kultūros Židinyje. Nuotr. Lino Vytuvio

KUR KRYŽIUS YRA GINAMAS

Pereitų metų gale popiežius Paulius VI-sis kardinolams, atėjusiems jo pasveikinti, kalbėjo apie Tylos Bažnyčią. Tokių kraštų, kur šiandien yra persekiojama Bažnyčia, popiežius vardu paminėjo tik vieną — Albaniją. Tačiau jis pasakė: **"Yra dar kiti didžiuliai kraštai, kur Bažnyčia praktiškai yra užsmaugta, kur neleidžiama jai vykdyti savosios misijos ir palaikyti ryšių su savo hierarchija".** Kurie yra tie "didžiuliai kraštai", dėl diplomatijos plonybių nepaminėti, labai aišku. Bendrai, vis dėl tų diplomatijos sumetimų, dramatiškieji įvykiai, apie kuriuos sužinoma Vakaruose, iš kurių matyti, koks vyksta ten religijos persekiojimas, lieka nepastebėti ir neišgirsti. Laimei, yra dar asmenų, kurie sava rizika, nepaisydami priekaištų ir barimų, drįsta kalbėti ir liudyti tiesą.

Vienas iš tokių atvirai "kalbančių" yra premonstratietis tėvas Van Stratten, Vokietijoje žinomas kaip "Speckpater", suorganizavęs didžiulį "Kirche in Not" (Kenčiančiai Bažnyčiai) padėti aparatą, išleidęs milijonus iš gerų žmonių surinktų aukų tiems, kuriems pagalba tikrai yra reikalinga. Jis savo leidžiamame biuletenyje "Meilės Balsas" smulkiai aprašo laisvajame pasaulyje nežinomą Nova Huta (Lenkijoje) bažnyčios istoriją.

Nova Huta — naujas Lenkijos pramonės miestas, turįs 100,000 gyventojų, susispietusių aplink geležies kasyklas ir liejyklas, gaminančias Sovietų Sąjungai plieną (kasmet keletą milijonų tonų), kad toji galėtų gamintis povandeninius laivus, galinčius savo bombas nušauti iki 8,000 kilometrų. Bet Nova Huta turi būti tipiškas "miestas be Dievo". Plieno liejyklos, milžiniški darbininkų namai, mokyklos, ligoninės, teatrai, bet jokios bažnyčios. Tačiau darbininkai — katalikai. Jie nutarė pasistatyti ir bažnyčią. Valdžia neleidžia. Tada darbininkai bažnyčiai numatytoje vietoje pastato kryžių. Policija jį nuverčia. Pastatomas kitas kryžius, bet ir jo toks pat likimas: naktį policija kryžių pašalina. Tada darbininkai trečią kartą pastato kryžių, bet dabar jau eina prie jo dieną ir naktį sargybą. Kada policija bando ir šį nuversti, žmonės subėga kryžiaus ginti. Vyksta kruvinos peštynės, yra užmuštų. Po tokių įvykių valdžia pagaliau nusileidžia ir duoda leidimą bažnyčiai statyti, bet su visokiais apribojimais ir kabliukais: prie bažnyčios statybos neleidžiama naudoti žemsemių, betonui maišyti mašinų. Visi darbai turi būti atlikti savanoriškai ir rankomis. Jau penkti metai savanorių būriai, laisvomis nuo darbo fabrikuose valandomis, statosi bažnyčią, kuriai užbaigti dar reikės 2-3 metų.

Ko policijai nepavyko padaryti Nova Hutoje, tą ji padarė Vroclavo (buv. Breslau) vyskupijoje, kur trijų kaimų gyventojai jau baigė statyti bažnyčią, pasinaudodami seniau gautu valdžios leidimu. Tik staiga įsikiša policija: bažnyčia turi būti nugriauta, duotasis leidimas negalioja, nes asmuo, jį pasirašęs, yra jau . . . miręs. Nieko nepadėjo žmonių protestai ir prašymai: pereitų Kalėdų naktį vietos gyventojai Bernelių mišioms susirinko po atviru dangumi, ant nugriautos bažnyčios griuvėsių.

Bet ne tik kryžiai ir bažnyčios tuose "didžiuliuose kraštuose" yra naikinami. Ten ir žmogus, kuris nenori nusilenkti, gali būti sunaikintas. Jau spaudoje buvo rašyta apie rusaitę Aidą Skripnikovą, kuri, sulaukusi vos 19 metų, jau buvo policijos persekiojama už "religinę propagandą". Po trejų metų ji buvo išvyta iš Leningrado ir netrukus po to nubausta metais sunkiųjų darbų kalėjimo dėl to, kad "dalyvavo valdžios neleistose pamaldose". 1968 metais nauja bausmė — treji metai kalėjimo, nes priklausė prie "neregistruotos krikščionių bendruomenės". Kokiame kalėjime ar koncentracijos stovykloje toji jaunuolė sutiko pastaruosius naujus metus, niekas nežino.

Panašų atsitikimą aprašo provinciniai Vakarų laikraščiai (didiesiems tokie faktai neįdomūs), būtent apie jauną, dvidešimties metų rusą kareivį Ivaną Nojsiejevą, kuris iš karto buvo kankinamas, paskui subadytas kariškais durtuvais tik dėl to, kad pareikalavo laisvės tikėti ir melstis kariškio uniformoje. Tas jaunuolis, nuo pradžios mokyklos suolo maitintas ateizmu, kvėpavęs propagandiniais nuodais, yra palikęs dienoraštį, kuris 55 metų senumo Sovietų Sąjungoje yra neįtikėtinas dalykas dėl minčių, kokiomis jis gyveno.

-o-

Bet palikime atskirus faktus, o verčiau pažvelkime į bendrąją padėtį. Ji nė kiek nėra pasikeitusi, yra net pasinešusi blogesne linkme. Nėra nė mažiausio bet kokios tolerancijos ženklo ar geros valios kad ir mažiausio blykstelėjimo, kurio laukia per dideli optimistai ir per menki realistai diplomatai.

Paskutiniu metu Čekoslovakijos komunistų partijos centro komitetas davė antireligines direktyvas, visiškai panašias, kokiomis buvo vadovaujamasi Stalino laikais. Pirmosios aukos buvo kunigai, kurie nepriklauso prie komunistinio "taikos" kunigų sąjūdžio. Paskui vienuolės seserys, kurios po trumpo laisvės periodo vėl buvo sukimštos į "koncentracijos vienuolynus", visiškai panašius, kokie yra Sibire. Vienas tokių vienuolynų yra Slovenska Liubca vietovėje. Tai sena tvirtovė, be šildymo, be vandens, toli nuo gyvenamų vietų. Ten sukimšta daugiau kaip 100 seserų. Beveik visos yra jau vyresnio amžiaus. Jos kenčia šaltį, badą ir neturi jokio religinio patarnavimo, nes kunigams yra uždrausta tą vietą lankyti. Kas nusikalsta tokiai tvarkai, yra baudžiamas.

Panaši padėtis ir Vengrijoje. Nepaisant iškilmingai pasirašytų ir šampanu aplaistytų susitarimų, kiekvienas kunigas, kuris bando vaikus pamokyti katekizmo, atsiduria kalėjime. Prancūzų laikraštis La Croix rašo: "Religijos mokymas Vengrijoje teoriškai yra laisvas ir galimas; bet praktiškai yra draudžiamas ir neleistinas, nes bet koks religiniais tikslais susirinkimas yra uždraustas".

Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Lietuvoje ir kituose komunistų replėmis suspaustuose kraštuose vis rašomi nauji martirologijos puslapiai, panašūs į senuosius. Tačiau, palyginus su senaisiais, skirtumas toks, kad apie šių dienų martirologiją niekas nekalba ir nenori kalbėti. Bet ir tam tikri katalikiškojo pasaulio sluoksniai reikalauja ir šaukia didesnės laisvės Bažnyčioje, priešgynauja Bažnyčios santvarkai, puola popiežių, kam jis kalba apie velnio egzistenciją, daugelis dreba dėl socialinės neteisybės, bet nekalba, neprotestuoja, nepriešgynauja dėl paneigimo Bažnyčiai laisvės komunistiniuose kraštuose. Yra net vyskupų, kurie pasiryžę žygiuoti su komunistais dėl amerikietiškos "neteisybės" Vietname, paskelbiančių bado streiką, kol amerikiečiai nepasitrauks iš Vietnamo (tikriau: kol amerikiečiai neatiduos Pietų Vietnamo komunistams), bet jie nežygiuoja, neprotestuoja ir nebadauja, kada kunigai kišami į kalėjimus dėl to, kad vaikus pamokė katekizmo, kad vyskupai, nušalinti nuo pareigų, be jokio teismo laikomi ištrėmime, kad tikintieji lieja kraują begindami kryžių ar išpažindami Kristaus vardą. Apie tai nenorima kalbėti, bijomasi atidengti tironus, kurie prisistato pasauliui kaip tautų laisvės ir pasaulio taikos šaukliai.

-o-

Kad toks tylėjimas yra pateisinamas diplomatijos mene, gal ir suprantama. Tačiau nesuprantama ir nejrodyta, kad tokiu tylėjimu galima ką nors laimėti ar persekiojamiesiems bent kiek padėti. Tylą komunis-

(nukelta į 4 psl.)

BALTIMORĖS LIETUVIŲ RADIJO SIDABRINĖ SUKAKTIS

Baltimorės lietuvių radijo valanda sausio 7 ir 13 šventė savo veikimo sidabrinę sukaktį.

Privačios iniciatyvos pastangomis ištverti visuomeniniame darbe 25 metus yra netrumpas laikas. Juo labiau, kad pradžioj teko nugalėti sunkumus gauti radijo stotį ir tinkamą laiką. Lietuvių radijo vedėjai tada tenkinosi pusvalandžiu, bet ir tai buvo priversti keisti net keturias stotis, atsisakiusias skirti šiai programai laiką. Reikėjo sumanumo ir darbo sutelkti lėšom. Tik keletas lietuvių verslininkų davė ir duoda skelbimus, gi nelietuviam tai neapsimoka. Radijui talkina jo klausytojai; dažna šeima kasmet jam skiria nenustatytą auką.

To materialiai nedėkingo darbo ėmėsi Lietuvoj nebuvę, čia gimę jauni lietuviai — Albertas Juškus ir Juozas Ruzgas. Jie lietuvių kalbos mokėjo tiek, kiek pramoko iš tėvų, atvykusių iš Lietuvos. Radijo melodijų lietuviam steigėjus skatino noras pasitarnauti savo tautiečiam. Prabilo 1948 sausio 11.

Inž. J. Ruzgas 1953 išvyko iš Baltimorės. Likusiam A. Juškui šis didelis nuostolis neatėmė ryžto radijo pusvalandį tęsti. Netrukus jam pavyko susirasti labai gerą J. Ruzgo vietininką — po antrojo pasaulinio karo čia atvykusį jauną entuziastą Kęstutį Laskauską. Juodu ir privedė radiją prie 25 metų sukakties iškilmingo minėjimo.

Per tą laikotarpį nebuvo nė vieno sekmadienio, kad nevyktų programos perdavimas. Nei lietus, nei sniegas, nei audra, nei kitokie trukdymai nesulaikė vedėjų atvykti į radijo stotį. Buvo perduotos 1306 sekmadieninės programos, neskaitant duotųjų Vasario 16 ir kitom išimtinėm progom. Šiuo metu per stiprią radijo stotį vedėjų balsas pasiekia Marylando, Delaware ir Washingtono, D.C., apylinkes. Daug rūpesčio juodu įdeda kiekvieno sekmadienio programai surasdami talkininkus ir juos pakviesdami. Pas kiekvieną talkininką nuvyksta įrašyti į juostą pranešimo. Kasmet sausio mėn. ruošia parengimą ir birželio mėn. gegužinę prie vandens. Tuos parengimus lietuviai labai gausiai lanko, tuo prisidėdami prie moralinio ir materialinio atpildo pasišventėliam A. Juškui ir K. Laskauskui. Prie jų pasišventimo labai veiksmingai prisideda ir jų šeimos: žmonos ir vaikai; pastarųjų tarpe jau yra ir suaugusių, bet dar talkinančių tėvam. A. Juškus eina atsakingas pareigas, kapitono laipsniu, Baltimorės miesto ugniagesių departamente, gi K. Laskauskas dirba ESSKAY mėsos apdirbimo bendrovėj, vesdamas nemažą skyrių. Taigi radijo valandai abu atiduoda savo laisvalaikį.

-o-

Sukakties minėjimas vyko dviem tarpsniais.

Sausio 7 radijo valandos perdavimo metu buvo paleista juosta, kurioj anksčiau Jono Kazlausko ir Balio Brasausko pastangom buvo įrašyti lietuviškų organizacijų sveikinimai; jų buvo 19.

Pagrindinis minėjimas vyko sausio 13 Lietuvių svetainės patalpose. Jį vedė aktorius Jonas Kazlauskas; LB apylinkės pirmininkas Julius Silgans, pasidžiaugęs radijo valandos nuveiktais darbais, pabrėžė, kad ji sujungia visus lietuvius, anksčiau ir vėlesnius ateivius ir čia gimusius. Klebonas prel. Liudvikas Mendelis pažymėjo, kad radijo valanda pasiekia visus plačiai išsiblaškiusius lietuvius, kai šiuo metu bažnyčia jų suburti nebegali. Ilgesnį žodį angliškai tarė vyskupijos radijo ir televizijos direktorius kun. Kazimieras Pugevičius. Radijo valandos darbą įvertino kaip pajėgų veiksnį ugdyti lietuvybei ne savame krašte. Jis pabrėžė vedėjų ištvermę. Amerikos komercinis radijas tik neseniai atšventė 50 metų sukaktį, gi mūsų radijas privačia dviejų asmenų iniciatyva švenčia 25 metų sukaktį.

Meninę minėjimo dalį atliko solistė Gina Čapkauskienė, atvykusi iš Montrealio. Dainininkė klausytojų buvo sutikta karštais plojimais. Mat, baltimoriečiam ji yra pažįstama, nes pereitą pavasarį Tautinės Sąjungos vietinio skyriaus ruoštame koncerte dainavo kartu su Aušros Vartų vyrų oktetu.

Solistė padainavo: "Lakštingalos giesmė" — V. Kuprevičiaus, "Mano sieloj šiandien šventė" — J. Tallat-Kelpšos, arijas iš operų "Romeo ir Julija" — C. Gounod, "La Boheme" — G. Puccini, iš operetės "Die Fledermaus" — J. Strauss, "Mėlynasis Dunojus" — J. Strauss. Audringais plojimais iškviesta, atliko dar vieną dainą. Solistei akomponavo Elena Juškauskaitė-Bush.

Vykstant šokiam, miela dainininkė su orkestru padainavo keletą pramoginių dainų.

Šokių pertraukos metu buvo paleista laimėjimam vertingų suaukotų daiktų: A. Grintalio paveikslas, C. Mačiulienės tautiniais ornamentais siuvinėtas pagalvėlis, A. Vaškienės dailiais ornamentais išpiaustyta dėžutė, A. Lažaičio medžio drožinys ir keletas kitų dalykų.

Radijo vedėjai padėkojo solistei, akompaniatorei, aukotojam, talkininkam ir svečiam. Solistei ir akompaniatorei vedėjų dukros įteikė po gražią gėlių puokštę.

Arti 500 svečių puotavo iki po vidurnakčio ir vaišinosi.

M. K-a

Baltimorės lietuvių parapijos klebonas prel. L. Mendelis sveikina Baltimorės Lietuvių radijo valandos vedėjus Albertą Juškų (d.) ir Kęstutį Laskauską (k.), kai buvo minima valandėlės 25 metų sukaktis. Nuotr. Baltimorės Radijo Valandėlės

PADĖKA

Praleidę savo kuopos gražią šventę ir vėliavos šventinimo iškilmes, nuoširdžiai dėkojame visiem, kurie prisidėjo prie pasisekimo.

Dėkojame gerbiamam Apreiškimo parapijos klebonui, koncelebravusiam iškilmingas mišias ir pašventinusiam mūsų kuopos vėliavą. Dėkojame jam ir už tai, kad leido pasinaudoti abiem parapijos salėm.

Dėkojame koncelebruotų mišių dalyviam: kuopos kapelionui Tėv. Pauliui Baltakiui, OFM, kuris taip pat pasakė prasmingą pamokslą, ir kun. Antanui Račkauskui, mūsų kuopos šauliui.

Dėkojame vėliavos krikšto tėvam, kurie surado laiko, kad galėtų mūsų vėliavą palydėti į iškilmes ir ją perduoti mūsų kuopai. Tegu ši vėliava mus visus jungia ir veda į gražesnį bei didesnį darbą mūsų tėvynei.

Mišios buvo papuoštos gražių giedojimu. O tai atliko Apreiškimo parapijos choras ir maestro Algirdas Kačanauskas. Jiem mūsų padėka!

Po mišių parapijos salėje buvo iškilmingas aktas, šaulių steigėjo Vlado Pūtvio šimto metų gimimo sukakties minėjimas.

Dėkojame visiem, kurie teikėsi mus pasveikinti šios šventės proga: Lietuvos gen. konsului A. Simučiui, vėliavos krikšto tėvui dr. J. Kazickui, pasakiusiam prasmingą kalbą; dėkojame visiem mūsų broliam šauliam, jų kuopom, kurie iš visų miestų mus sveikino tokiais nuoširdžiais ir drąsinančiais žodžiais.

O kas gražiau kalbės apie Vladą Pūtvį, jei ne jo anūkas prof. Vaidievutis Mantautas?! Jo kalba paliko visiem gražiausius prisiminimus. Dėkojame jam.

Dėkojame ir LŠST pirmininkui V. Tamošiūnui, kuris atvyko iš Detroito ir dalyvavo mūsų iškilmėse, atvežė tokią brangią šauliam vėliavą, kuri dar matė laisvą, nepriklausomą Lietuvą, kuri buvo anų šaulių papuošalas ir pasididžiavimas.

Šioj mūsų šventėj dalyvavo ateitininkų, skautų, ramovėnų, veteranų vėliavos. O kaip gražiai jos atrodė bažnyčioje ir akademijos metu scenoje! Dėkojame organizacijom, kurios taip mus pagerbė ir atsiuntė savo vėliavas. Dėkojame ir tiem, kurie nešė tas vėliavas.

Dėkojame Vandai Galbuogytei, kuri tokiu bičiuliškumu skaitė sveikinimus, vedė koncertinę dalį; Algimantui Bružui, deklamavusiam eilėraščius, Perkūno chorui ir jo dirigentui Vytautui Stroliai. Jūs taip gražiai atlikote programą, kurios niekas neužmirš!

Žemutinėj salėj buvo gražios ir skoningai parengtos vaišės. Ir čia dirbo daug gerų talkininkų. Tegu būna jiem pareikšta mūsų šauliška padėka. Dėkojame vyriausiai šeimininkei E. Kezienei, Marytei Šalinskienei, kuri taip pat prisidėjo savo auka; visom šeimininkės talkininkėm: M. Virbickienei, V. Simonaitienei, E. Sandanavičienei, p. Žukienei, p. Kulpavičienei.

Tegu jūsų pasiaukojimas būna visiem pavyzdys!

Visiem šauliškas ačiū!

Simo Kudirkos šaulių kuopa
New Yorke

PASKIRTAS BENDROVĖS VICEPREZIDENTU

Gražvydas Jonas Rūtenis nuo vasario 5 paskirtas The May Department Stores Company viceprezidentu. Iki šiol jis buvo tos bendrovės architektu, projektavęs krautuvių interjerus. Dabar jis vadovaus visam vidaus dekoravimo skyriui.

Jis yra sūnus Jono ir Veros Rūtenių, kurie gyvena Merrick, L. I. Čia jaunuolis mokėsi, baigė Pratt Institute architektūrą. Čia jis reiškėsi jaunimo organizacijose. Vedė V. Stasiukynaitę ir, gavęs darbą, išsikėlė į St Louis, Mo. Dabar jis gyvena Chesterfield, Mo., visai netoli St. Louis. Jiedu augina tris berniukus ir vieną mergaitę.

Jono ir Veros Rūtenių dukra Margarita su šeima gyvena York Town Heights, N. Y. Turi isigiję senovišką namą — Ebenezer White House, statytą 1734. Tame name įrengė senienų (antikų) krautuvę. Ji yra baigusi St. John's universitete žurnalistiką ir dabar neperiodiškai rašo Ladies' Circle ir turi nuolatinę skiltį (kolumną) Connecticut Magazine. Jos vyras W. Primavera yra planavimo skyriaus direktorius Amerikos kulinarijos institute (Culinary Institute of America, Director of Development) Dabar ruošia doktoratą iš "public relations"

Jiedu augina dukrelę Emutę.

Atsiųsta paminėti

Kazys Ališauskas — KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 1918-1920. Tomas I. Redaktorius **Pranas Cepėnas**. Išleido Lietuvių Veteranų Sąjunga Ramovė. Chicago, Illinois. 1972 Jaunimo metai. Schemas braižė Aleksandras Siliūnas. XXIII, 490 psl. Kaina nepažymėta.

Savo pobūdžiu šis veikalas lietuvių raštijoj yra naujiena. "Nepriklausomoje Lietuvoje", kaip sako autorius, "kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės istorijos nebuvo parašyta, nors istorijos žurnaluose buvo nemažai spausdinta atskirų kautynių aprašymų ir atsiminimų."

Knygą sudaro trys dalys: I — Pakeliui į laisvę; II — Kovos su bolševikais; III — Kovos su bermontininkais. Pridėta: Santrauka anglų kalba, Pastabos, Literatūra, Vardynas, Prenumeratoriai, Žemėlapis.

Knyga iliustruota schemomis ir nuotraukomis. Kietais viršeliais. Prieš tekstą įdėtos Lietuvos prezidentų — A. Smetonos, A. Stulginskio ir K. Griniaus — nuotraukos (kiekviena atskiram puslapy).

IŠ VISUR

— **Liet. Kat. Mokslo Akademijos IX suvažiavimas įvyks šių metų rugpiūčio 31, rugsėjo 1-2, Darbo Dienos savaitgalį, Boston College, Bostone, patalpose. Paruošiamieji darbai jau vyksta. Įvairių mokslų sekcijų pirmininkai telkia paskaitininkus. Architektūros-meno sekcija, kuriai vadovauja dr. Alfredas Kulpa-Kulpavičius jau suorganizuota. Joje paskaitas sutiko skaityti arch. dr. Edmundas Arbas, dr. Jurgis Gimbutas ir dail. Viktoras Vizgirda.

— **Lituanica** vardu gatvė bus atidaryta Rivadavia mieste, Argentinoj. Gatvės užrašui bronzinė lenta jau padaryta ir pasiųsta į C. Rivadavia miestą per vieną ten vykstančią lietuvių šeimą. Užrašo padarymas kainavo 35,000 pezų, kuriuos apmokėjo ALOS taryba iš savo iždo.

— **"The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania"**, A report for 1972, jau išspausdintas. Dokumentais paremtas anglų kalba leidinys, paruoštas ir išleistas JAV LB Krašto valdybos, gyvais faktais rodo religijos persekiojimą, žmogaus teisių pažeidimą ir priespaudą okupuotoj Lietuvoj.

— **Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos 60 metų sukaktį pramatoma atžymėti rudenį iškilmingu minėjimu su menine programa ir vakariene.**

— **Prof. Antano Salio minėjimas — akademija New Yorke įvyks kovo 25 Kultūros Židinio patalpose. Rengia Lietuvių Katalikų Akademijos New Yorko židinys.**

— **Ilse D. Cirtautas, studijuojanti Washingtono universiteto Azijos kalbų ir literatūrų skyriuje, gavo American Council of Learned Societies stipendiją tolesniem uzbekų kalbos ir raštijos tyrimam. (E)**

— **Saulius Mykaliukas, labai pavyzdintai atlikęs iždininko-kontrolieriaus pareigas jaunimo kongreso komitete, sutiko būti peticijų komiteto piniginių reikalų vedėju. Jis taip pat aktyviai reiškiasi parašų rinkimo akcijoj.**

— **Studentės, per vasaros atostogas norinčios dirbti Lietuvių senelių namuose, gali jau dabar registruotis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260.**

— **Darbininko kreipimasis "Kviečiame talkon" susilaukė vaisių. Užpildant mirusių skaitytojų tarpus, sulaukta apie šimtas naujų skaitytojų. Laukdama skaitytojų talkos, administracija dėkoja skaitytojam, kurie prie progos paragina naujus skaitytojus ar jiem prenumeratą ir patys užmoka. Patys užsisakė: S. Rade, Chesterfield, Mo., P. Nevulis, Freiburg, Germany. Kitiem užsakė: kun. Vl. Karalevičius, Jersey City, N. J., — A. Kulick, Bronx, N. Y.; J. Barkauskas — V. Starkienei, abu iš Philadelphijos, Pa.; A. Budreckis, Richmond Hill, N. Y. — F. Karosienei, So. Boston, Mass.; R. A. Poloski — J. Poloski, abu iš W. Springfield, Mass.; N. B. Dėdinienė, Pittsford, N.Y., užsisakė sau, taip pat užsakė ir M. E. Bogutai, Detroit, Mich.; dr. E. Drukteinis, Dayton, Ohio — dr. A.M. Drukteiniui, Galveston, Texas; V. Mamaitis, Elizabeth, N. J., — V. Zdanavičiui, London, England. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata metam tik 7 dol.**

KUR KRYŽIUS YRA GINAMAS

(atkelta iš 3 psl.)

tai palaiko silpnumu ir išnaudoja, kad jų propagandiniai šauksmai apie religijos laisvę komunistiniuose kraštuose būtų labiau girdimi.

Tuo tarpu, jei katalikiškasis pasaulis, užuot tylėjęs arba vaikiškai vergavęs, su visa jėga ir energija perduotų viešumai kankinamųjų šauksmus ir skundus, atidengtų tikrąją padėtį, kokioje atsidūrė katalikai komunistiniuose kraštuose, tikriausiai ir patys tikintieji jaustų paguodos ir pagalbos, kokios dabar neturi, o jų padėtis pagerėtų. Jie, o pagaliau ir persekiotojai, matytų, kad katalikai yra milžiniška jėga, viena šeima, vienas kūnas, kurio paskiriems nariams kenčiant, šaukia ir kiti. O tuo tarpu tyla apie tikinčiųjų kančias yra didžiausia dovana kankintojams, kokią galima jiems suteikti.

J. Verus

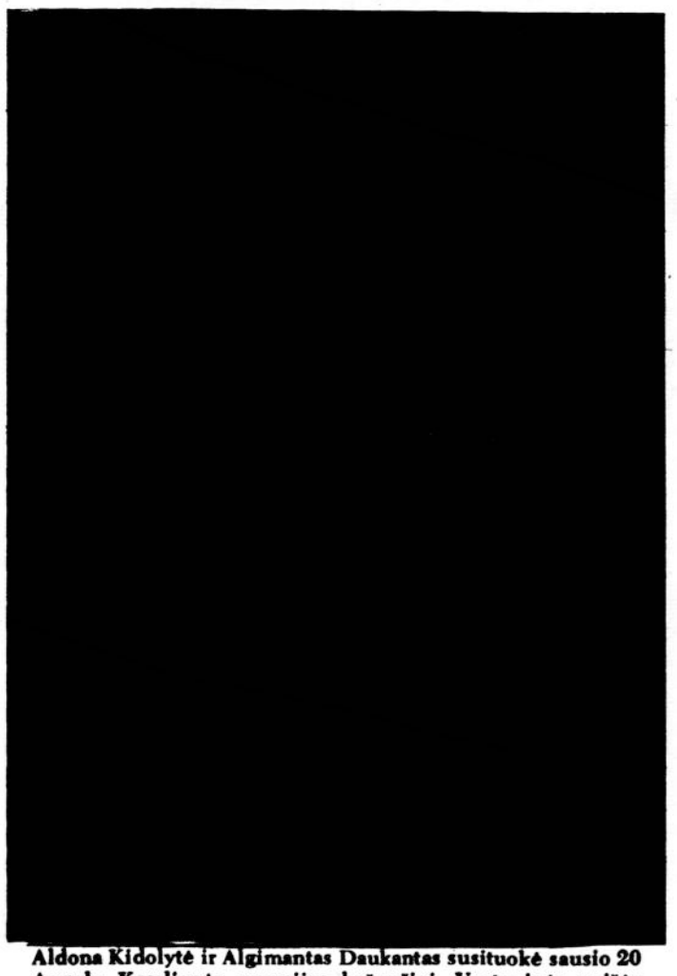

Aldona Kidolytė ir Algimantas Daukantas susituokė sausio 20 Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj. Vestuvinės vaišės buvo Le Cordon Bleu salėj. Nuotr. G. Peniko

PATIKSLINIMAS

"Darbininke" š. m. vasario m. 2 d. tilpo gana plati korespondencija, kurioje buvo apibūdinti kai kurie mano biografijos bruožai, tarnybos stažas, užimamoji tarnybos vieta Amerikos laikraščių industrijoje.

Šios korespondencijos autorius, atrodo, versdamas iš anglų kalbos į lietuvių kalbą pranešimą, kuris buvo atspausdintas "Seattle Post — Intelligencer" laikraštyje, pritaikė lietuvišką terminologiją.

Amerikos industrija turi specifinius administracinius terminus, kurie rišasi su skirtingom šio krašto industrijos sąvokom, tad savaime įsibrovė neaiškumai, kuriuos turiu paryškinti.

Pirmiausia, aš neesu "spaustuvės vadovas", bet vienas iš egzekutyvų, iš štabo Seattle Post-Intelligencer laikraščio, ir tvarkau tam tikrą (čia reikėtų plataus aiškinimo) gana sudėtingą sritį, kurioj mano užimamas postas turi specifinį pavadinimą — "Production Manager". Tas pavadinimas taikintinas ir mano tarnybos stažui anksčiau minimoj korespondencijoj.

Čia turiu pastebėti, kad Seattle Post-Intelligencer su New York Post nieko bendro neturi, ir pasiūlymą "Production Manager". Tas pavadinimas taiky-Seattle Post-Intelligencer vadovybės. Šis laikraštis Seattle mieste tuo tarpu nėra pirmaujantis.

Be to, anksčiau rašytoj korespondencijoj neišsiaiškinus mano žmonai Virginijai tapo priskirtas chemijos magistro laipsnis. Ji baigusi kolegiją, vėliau tik gilino studijas chemijos srityje.

Anatolijus Butas

WORCESTER, MASS.

Petras Kurliandskas po trumpos ligos, sulaukęs 64 m. amžiaus, mirė sausio 19. Velionis su žmona Akvalina atvyko į šį kraštą po antrojo pasaulinio karo ir apsigyveno Worcestery. Dirbo metalo fabrike. Išaugino ir į mokslą išleido dukrą Mortą.

Džiaugsmas ir skausmas a.a. Petro gyvenime pynėsi praėjusiais metais. Džiaugsmas — dukrelė sukūrė lietuvišką šeimos židinį. Skausmas — sunkiai sirgo mylima žmona ir žinojo, kad liga neišgydoma. Mirė praėjus keletui savaičių po dukrelės vestuvių. Jis liko vienišas ir liūdnas. Po kurio laiko ir pats pradėjo skųstis sveikata. Rūpestingoj sesutės Onos Savickienės globoj praleido aštuonis mėnesius. Atrodė, kad sveikata sustiprėjo, bet štai, išėjęs iš namų, sukrito gatvėj ir, nuvežtas į Šv. Vincento ligoninę, po kelių dienų mirė.

Jo mirtį skaudžiai pergyveno duktė Senutienė su vyru Algimantu ir kiti giminės, ypatingai sesuo O. Savickienė, kuri savo mylimą brolį rūpestingai slaugė. A. a. P. Kurliandskas buvo pašarvotas laidotuvių direktoriaus P. Carroll namuose. Sausio 22 buvo nulydėtas į Aušros Vartų parapijos bažnyčią. Už jo vėlę klebonas kun. A. Volungis aukojo mišias. Po mišių buvo palaidotas Dangaus Vartų kapinėse, Putnam, Conn., kur ilsis jo mylima žmona. Giliai nuliūdę liko duktė Morta Senutienė su vyru, sesuo O. Savickienė, taip pat šešios sesery ir brolis Lietuvoj. Ilsėkis, mielas Petrai, ramybėj, nors ir toli nuo savo tėvynės, apie kurią dažnai kalbėjai.

Vieneri metai suėjo vasario mėnesį, kai Šv. Kazimiero parapijai vadovauja tėvai marijonai: klebonas kun. A. Miciūnas ir asistentas kun. J. Budzeika. Ne tik vysk. B. Flanagan, bet ir parapiečiai džiaugiasi jų vadovavimu. Praėjusių metų vasarą klebonas su talka atliko pagrindinį remontą mokykloj. Didelį dalį darbų atliko jis pats. Šiuo metu jis ieško vyrų, kurie galėtų padėti išdažyti seselių vienuolyno vidų. Praėjusį rudenį pradėta naujos klebonijos statyba tęsiama ir dabar, tik didžiausias klebonui rūpestis, kaip nugalėti finansines kliūtis.

Jis sielojasi ir parapijos organizacijų veikla. Jam nėra svetimi ir lietuviški reikalai. Visada dalyvauja mūsų parengimuose ir neatsisako apie tai paskelbti parapijos biuletenyje. Stengiasi, kad mūsų parapija išliktų lietuviška.

Gera parama klebonui yra jo asistentas kun. J. Budzeika, daug padedąs parapijos darbuose. Jis yra moksleivių ateitininkų St. Šalkauskio kuopos dvasios vadas, tokias pat pareigas einąs ir kitose organizacijose.

Maldos diena pagal Religinės Šalpos maldų kalendorių Šv. Kazimiero parapijoj buvo vasario 4. Buvo meldžiamasi už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią ir už kenčiančius lietuvius. Šventoji valanda buvo vedama klebono kun. A. Miciūno, MIC. Pamokslą pasakė kun. J. Budzeika, MIC. Giedojo parapijos choras, vadovaujant O. Keršytei. Dalyvavo ir svečias kun. J. Bakanas.

Tradicinę užgavėnių vakarienę ir šiemet rengia Meno Mėgėjų Ratelis. Puikią vakarienę pagamins Ratelio narės, nes jos ne tik geros dainininkės, bet ir puikios šeimininkės. Į šią vakarienę prisirenka tiek žmonių, kad didžioji Maironio Parko salė jų nesutalpina. Geriausia įsigyti bilietus iš anksto. Šiemet tokia vakarienė įvyks kovo 3, šeštadienį, 7 val. vak. Programoj dalyvaus M. M. Ratelio penketukas, kuriam vadovauja Aušros Vartų parapijos vargonininkas muz. V. Burdulis. Solo dainuos Ratelio pirm. V. Rožėvičius. Dalyvaus ir vyrų kvartetas, vadovaujamas O. Keršytės. Po programos — šokiai, grojant geram orkestrui. Visi galės linksmintis, prisimindami lietuviškas užgavėnes.

M. M. Ratelio Penketukas, vadovaujamas Aušros Vartų vargonininko muz. V. Burdulio, turi puikų pasisekimą. Vasario 18 dalyvavo Vasario 16-tosios minėjime Atholyje, Mass. Mūsų kolonijoj be jo neapsieina beveik nė vienas parengimas. Jį sudaro: pirm. V. Rožėvičius, U. Rožėvičienė, A. Brantienė, K. Naikelienė ir E. Gorodeckienė.

Penketuko gražiais darbo vaisiais džiaugiamės visi šios kolonijos gyventojai. Pirm. V. Rožėvičius nesitenkina vien Penketuku, bet kiekvieną sekmadienį Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj per lietuviškas mišias gieda parapijos chore, dažnai pagieda ir solo. Girdim jį dainuojant per įvairius parengimus. Šv. Kazimiero parapijos chore, be jo, iš Penketuko dar gieda K. Naikelienė ir A. Brantienė. Penketukas lietuviškus reikalus kartais paremia ir aukomis.

Meno Mėgėjų Ratelio metinis susirinkimas įvyko sausio 21. Pagerbtas praėjusiais metais miręs ir daug darbo savo vaidybiniais gabumais Ratelio narių eilėse įdėjęs iždo globėjas a.a. P. Račiukaitis. Valdyba pasiliko ta pati: pirm. V. Rožėvičius, vicepirm. S. Valinskas, sekr. E. Gorodeckienė, kasin. Grimaila, choro seniūnas K. Grigaitis; iždo globėja vietoj mirusio a.a. Račiukaičio išrinkta Valinskienė.

Moterų Sąjungos 5 kuopos susirinkimas įvyks kovo 4, sekmadienį, 2:30 val. popiet šv. Kazimiero parapijos svetainėj. Bus naujos valdybos priesaika, paskaitėlė ir kavutė. Narės kviečiamos atsivesti po viešnią. Laukiamos ir kviečiamos visos parapijos moterys.

J.M.

A.A. MARIJA JANSONIENĖ

Kas tik keliavo per Cape Cod ar ten atostogavo, gerai žino Audronės vilą Osterville. Pažino ir **Marija Jansonienę,** tos vilos savininkę. Staiga ji mirė sausio 13 d. v. Cape Cod ligoninėj, išsiliejus kraujui į smegenis. Palaidota sausio 16 katalikų kapinėse Cape Cod. Į laidotuves atvažiavo daug lietuvių iš Bostono, susirinko atsisveikinti ir vietos amerikiečiai.

-o-

Velionė buvo verslininkė. Lietuvoj drauge su vyru buvo įvairių biznių savininkai —Vyno fabriko — Vynotauras A. Panemunėje, Kaune turėjo kino teatrą, Lazdijuose — malūną ir lentpiūvę, Vilniuje turėjo pensijonatą ir vyno atstovybę.

1944 pasitraukė į Vokietiją, o iš ten į Australiją, kur jos vyras dr. Eduardas Jansonas dirbo kaip Legal Counsellor with Emigration Dept. Australijoj išgyveno šešerius su puse metų. Tada persikėlė į Ameriką. Pirma sustojo pas savo sūnų Julių Garmų Easton, Pa., vėliau Brooklyne, o iš čia persikėlė į Bostoną. 1957 m. pirko Audronės vilą Cape Cod ir jai vadovavo iki mirties.

Vasaras praleisdavo Audronės viloje su daugybe svečių, o žiemą gyvendavo Bostone. Čia ji dalyvavo LB Kultūros Klube, Moterų Klube ir kitų organizacijų veikime.

Laisvalaikiu mėgo tapyti. Dažniausiai tapė gėles ir gamtovaizdžius. Jos paveikslais buvo dekoruota visa Audronės vila.

Nuliūdime liko jos vyras dr. Eduardas, sūnus Julius Garmus su šeima iš Pacono kalnų, Pa., anūkė Rita su šeima San Diego, Calif.

Paskutiniu laiku nuolat gyveno savo viloje Osterville, Cape Cod. Savo gražiame sklype ant kalnelio statėsi atskirus namus, bet jų nebaigė. Dr. Eduardo J. Jansono adresas: P. O. Box 424, Osterville, Mass., 02655.

Marija Jansonienė

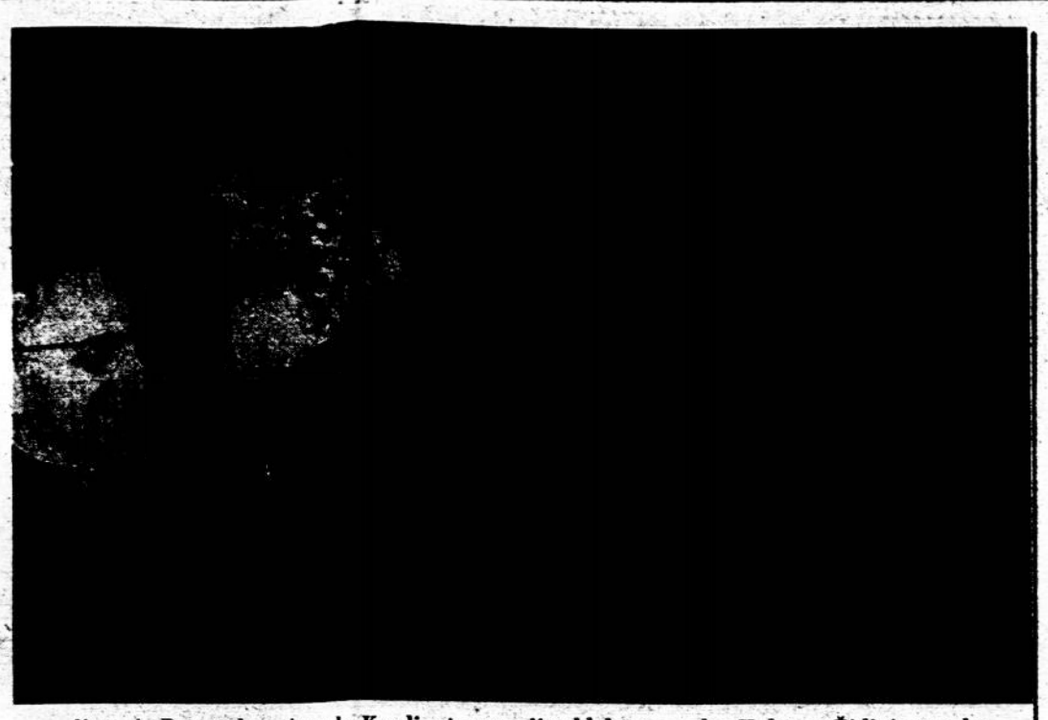

Kun. A. Petrauskas, Angelų Karalienės parapijos klebonas, uolus Kultūros Židinio statybų rėmėjas, jo vadovaujama parapija statybai aukoja 25,000 dol., didžiajame baliuje su Tėv. Jurgiu Gailiušiu, OFM (d.), pranciškonų provincijolu, ir Tėv. Leonardu Andriekumi, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininku. Nuotr. Lino Vytuvio

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

R. Abromaitienė, Putnam, Conn. 50.

F. Alexis, Brooklyn, 50, anksč. 10, pažad. 100.

V. I. Alksniniai, Flushing, N. Y., 100, anksč. 110.

J. E. Andriušiai, Woodhaven, N. Y., 120, anksč. 100.

H. E. Andruška, Woodhaven, N. Y., 100, anksč. 250.

A.M. Armonas, Huntington, N. Y., 100, anksč. 100.

V. Avižienė, Brooklyn, 70, anksč. 80.

O. Antanaitytė 20.

Antanaičiai 20.

A. B. Bagdžiūnai, Brooklyn, N. Y., 100.

A. Balkus, Brooklyn, N. Y., 100.

A. P. Balsiai, N. Y. City, 600, anksč. 558.

St. Balsys, Brooklyn, N. Y., 70, anksč. 30.

P. N. Baltrulioniai, Jamaica, N. Y., 100, anksč. 1035.

K. A. Bartys, Elizabeth, N. J. 110, anksč. 105.

Dr. V. Bernier, Great Neck, N. Y., 50, anksč. 125, pažad. 300.

V. G. Binkevičiai, Commack, N. Y., 100, anksč. 200.

A. J. Biručiai, E. Northport, N. Y., 110.

S. D. Biručiai, Brooklyn, N.Y., 110, anksč. 326.

J. Blaževičius, Woodhaven, N. Y., 100, anksč. 150.

S. B. Bobeliai, Woodhaven, N. Y., 100, anksč. 103.

K. S. Brazauskai, Jamaica, N. Y., 100, anksč. 25.

D. Burkwitt, Ontario, N. J., 60.

Al. Bagdonas, Ozone Park, N.Y., 10, anksč. 20, pažad. 300.

Al. Bartkus, St. Clair, N. J., 5.

A. M. Bružėnas, Elizabeth, N. J., 100, anksč. 105.

V. Butkys, Great Neck, N. Y., 50, anksč. 210.

J. R. Ceilius, Woodhaven, N. Y., 100.

R. Ceiliūtė, Woodhaven, N.Y., 50, anksč. 50.

M. E. Cibas, Great Neck, N. Y., 100, anksč. 175.

E. Čiurlienė, Jamaica, N.Y., 10.

A. Čekienė, Metuchen, N. J., 110.

K. R. Čerkeliūnai, Queens Village, N.Y., 100, anksč. 50.

A. R. Česnavičiai, Richmond Hill, N. Y., 100, anksč. 50.

V. Čečetienė, N.Y. City, 5.

A. G. Dauniai, Syosset, N. Y., 300, anksč. 100, pažad. 500.

Dr. J. B. Dičpinigaitis, Woodhaven, N. Y., 850, anksč. 150.

L. Drangauskas, Woodhaven, N. Y., 50, anksč. 70.

A. Dubauskas, Woodhaven, N. Y., 50, pažad. 300.

V. P. Dubauskai, Woodhaven, N. Y., 150, anksč. 100.

Dr. A. Dunojewski, Ozone Park, N. Y., 50, anksč. 90.

S. Dzikas, Sommerset, N. J., 100.

J. Z. Dvareckai, Great Neck, N. Y., 100, anksč. 5.

A. Eidukevičienė, Richmond Hill, N. Y., 500, anksč. 450.

D. Fasolino, Middle Village, N. Y., 125.

V. Gadliauskas, N. Y., 35.

A.A. Garbauskas, Old Bethpage, N. Y., 100, anksč. 5, pažad. 200.

I. J. Gasiliūnai, Jamaica Estates, N. Y., 100, anksč. 500.

V. J. Gedminai, Woodhaven, N. Y., 100, anksč. 50.

J. L. Giedraitis, E. Northport, N. Y., 500, anksč. 525.

S. I. Giedrikiai, So. Orange, N. J., 100, anksč. 200.

J. N. Gricis, N. Y. City, 110.

J. V. Gruodis, Monticello, N. Y., 200.

A. Ilgutis, Maspeth, N. Y., 50, anksč. 101.

Dr. V. ir R. Ingelevičiai, Great Neck, N. Y., 100, anksč. 40.

J. P. Ivašauskai, Richmond Hill, N. Y., 50, anksč. 167.

P. Ivaška, Elizabeth, N.J., 10, anksč. 20.

Inf. Jankauskas, Woodhaven, N. Y., 20.

K. A. Jannace, Yonkers, N. Y., 100, anksč. 100, n. pažadas 50.

A. Janušonis, Woodhaven, N. Y., 50, anksč. 50.

Dr. J. Jasaitytė, Flushing, N. Y., 50.

M. Jasėnas, Jackson Heights, N. Y., 50, anksč. 10.

V. A. Jasinskas, Brooklyn, N. Y., anksč. 650, n. pažad. 100.

Z.Z. Juriai, Richmond Hill, N. Y., 100, anksč. 192.

M. J. Juozapavičius, Woodhaven, N. Y., 300, anksč. 1,135.

E. Juškienė, Elizabeth, N. J., 50, anksč. 5.

Rimas Juzaitis. Princeton, N. J., pažad. 35.

Alg. Kačanauskas, Brooklyn, N. Y., 50, anksč. 65, pažad. 500.

J. J. Kaline, Bayside, N. Y., 10, anksč. 100.

N. O. Karaša, Elizabeth, N.J., 100.

Dr. J. ir A. Kazickai, New Rochelle, N. Y., 10,000.

I. Kazlauskas, Great Neck, N. Y., 35, anksč. 300, pažad. 1000.

M. Kemzūra, Woodhaven, N. Y., 20, anksč. 100, pažad. 200.

V. I. Kirkyla, Richmond Hill, N. Y., 110.

J. M. Klivečkos, Woodhaven, N. Y., 20, anksč. 2100.

R. A. Klivečkos, Woodhaven, N. Y., 20, anksč. 200, pažad. 300.

A. Katinas, Brooklyn, N. Y., 20, anksč. 30, pažad. 100.

Prel. J. A. Kučingis, Los Angeles, Calif., 100.

K. A. Krulikas, Richmond Hill, N. Y., 100, anksč. 100.

Ričardas Krulikas, Richmond Hill, N. Y., 100.

R. Kudžmienė, Little Neck, N. Y., 50, anksč. 20.

J. C. Kruzys, Plainview, N.Y., 20, anksč. 110.

N. Kulbok, Scarsdale, N.Y., 100, anksč. 10.

P. J. Kunigėlis, Willeston Park, N. Y., 100, anksč. 400.

(tęsinys kitame numeryje)

—o—

Nors ir pradedamas skelbti paskutinio vajaus aukotojų alfabetinis sąrašas, jis dar nepilnas, nes ne iš visų rinkėjų gauti galutiniai duomenys.

Iš Worcester, Mass., per Praną Stanelį grupė asmenų vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Kultūros Židinio statybai aukojo bendrą 135 dol. sumą. Visi aukotojai išvardinti Darbininke 1972.XII.15 ir Draugė 1972. XII.7.

Laukiama aukų ne tik gyvais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose. Aukas siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

IŠ VISUR

— **Dail. Adomo Galdiko** paveikslų paroda įvyks kovo 3-4 Rochester, N. Y. Ruošia Lietuvių Bendruomenės kultūros sekcija, kuriai vadovauja rašyt. Jurgis Jankus. Parodos atidarymas — kovo 3 d. 7:30 vakarą. Dail. Galdiko kūrybą apibūdins T. Leonardas Andriekus. Paroda bus lietuvių parapijos salėj. Iš New Yorko bus atvežta 40 rinktinių paveikslų. Pajamos skiriamos „Galdiko monografijai, kuri jau visai baigiama spausdinti. Ši paroda yra septintoji po Galdiko mirties. Išėjus monografijai, Galdiko darbų paroda įvyks New Yorke vienoj iš žymiausių galerijų. Dabar Rochesterio ir apylinkės miestų lietuviam teikiama patogi proga įsigyti šio žymaus dailininko kūrinių.

— **Antras Kaimas,** Chicagos sceninio humoro ir satyros grupė, švenčia savo 10 m. jubiliejų. Speciali programa įvyks Jaunimo centre kovo 10-11. Joje dalyvauja ir veteranai vaidintojai: Kazys Almenas, Romas Ankaitis, Vytas Demereckis, Vida Gilvydienė, Eglė Juodvalkytė, Ramunė Jurkūnaitė, Elvyra Kavaliūnaitė, Romas Kinka, Nerija Linkevičiūtė, Rimas Vėžys, Jonas Žukauskas ir kiti.

"Aidučių" ansamblis, vadovaujamas muz. Alice Stephens, atliks meninę programą vasario 18 Detroite minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį.

— **Marshall Fields IV,** dienraščių "Sun-Times" ir "Daily News" leidėjas, neseniai specialiais ženklais apdovanojo Vyt. Kasniūną, šių dienraščių spaustuvėj išdirbusį 15 metų, ir Vl. Būtėną, išdirbusį 5 metus. Vyt. Kasniūnas dirba tų dienraščių puslapių sudarymo skyriuj, o Vl. Būtėnas — rinkime. Abu yra Liet. Žurnalistų Sąjungos c.v. nariai.

— **Taurages klubo** vadovybė Chicagoj Vasario 16-tosios proga Amerikos Lietuvių Tarybai pirmoji paaukojo 100 dol.

— **Šių metų lapkričio 25 sukanka 30 metų, kai vokiečių** okupacijos metu (1941-1944) Lietuvos politinių grupių ir kovos sąjūdžių vadovybės įsteigė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Šios sukakties proga Vlikas nutarė išleisti apie save leidinėlį, kurį parašyti apsiėmė sekretorius Stasys Dzikas. (E)

— **Jokūbas Russas,** gyvenęs Providence, R.I., savo palikime Altai paskyrė 500 dol. Taryba šią sumą neseniai gavo.

— **Romos "Realta Politica"** 1972 gruodžio 2, pasiremdama Elta-Press žiniomis, atspausdino Ceikinių parapijos tikinčiųjų pareiškimą (pogrindžio spaudoj) apie jų patirtus religinius persekiojimus ir valdžios organų priekabes. (E)

— **Lietuvių Fondo** pelno skirstymo komisija paskutiniame 1972 metų pelno paskirstymo posėdyje svarstė visus per 1972 metus gautus prašymus ir pateiks Lietuvių Fondo tarybai tvirtinti 57,380 dol. paskirstytą sumą. Posėdy dalyvavo visi komisijos nariai — pirm. dr. A. Razma, sekr. J. Račkauskas, dr. G. Balukas, Č. Grincevičius, V. Kamantas ir St. Rudys. Dalyvavo ir Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. Jonas Valaitis.

— **Dail. Marija Ambrozaitienė,** LŽS centro valdybos prašyta, paaukojo paveikslą spaudos baliaus metu įvykstantiem laimėjimam. Tai bus vienintelis paveikslas (emalio darbo) šalia spaudos anties ir dėžės šampano. Spaudos balius įvyks kovo 3 Chicagoj.

— **Phoenix, Arizona,** kovo 4, šv. Kazimiero šventėj, 3 val. popiet ukrainiečių salėj, 630 W. Elm St., Phoenix, Ariz., lietuvių choras rengia blynų balių. Tai pirmas toks parengimas Phoenix lietuvių kolonijoj. Baliaus metu pasirodys lietuvių choras su linksmom dainom. Chorui vadovauja muzikė Ona Metrikienė.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkauskienė dainuoja. Stereo. Pirmoj pusėj: Lakštingalėlė — A. Kačanausko, Oi nėra niekur — K. V. Banaičio, Už balto stalo sėdėjau — K.V. Banaičio, Oi, tu, kregždute — G. Gudauskienės, Šauksmas — B. Budriūno, Lakštingalos giesmė — V. Kuprevičiaus, Gėlės iš šieno — V. Jakubėno. Antroj pusėj: Viliojanti peteliškė — A. Campra, Lakštingala ir rožės — C. S. Saint-Saens, Be tavo meilės — M. Sandoval, Vyturėlio daina — H. R. Bishop, Solveigos daina — E. Grieg, Mėlynasis Dunojus — J. Strauss. Stereo. Kaina 6 dol.

Darbininko administracija praneša, kad plokštelė "Kokiais keliais aš keliaučiau" bus gaunama tik po 2-3 savaičių. Užsisakiusieji prašomi palaukti. Kai tik bus gauta antroji laida, visiem ji bus pasiųsta.

Geriausia dovana — metinė Darbininko prenumerata. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaito Darbininko, tai kaip dovaną jį užsakykite. Naujiem skaitytojam pirmų metų prenumerata tik 7 dol.

Žiburėlis, lengvos muzikos dainos: Žiburėlis, Senbernio daina, Išdykėlės, Kodėl?, Mano laiškas, Knyga, Polka, Senas skerdžius, Šaukiu tave, Jūros laiškai, Negerki trečios, Baltasis intermezzo, Gera, Medžiotojų maršas. Dainuoja solistai su orkestrais. Stereo 6 dol.

Oi, toli, toli. Philadelphijos lietuvių choro "Viltis" įdainuotos dainos: Oi, kad išaušty, Mergužėle, lelijėle, Einu per kiemą, Pavasaris, Oi, toli, toli, Atsisveikinimas su gimtine, Dobilėlis, Nei vėjas pučia, Vilties daina, Meno daina, Laukiu vis, Lietuvos šviesos keliu (B. Budriūno kantata). Stereo, 6 dol. Galima naudoti ir mono.

Anoj pusėj Nemunėlio. Lietuvoj įdainuota dainos, duetai ir solo: Aš artojas, Dobiluos, Atnešk padangę gryną, Lietučiui dulkant, O dalele tu mano, Rugiepom nubėgs, Medžiotojo dainelė, Oi užkilokit vartelius, Gęsta žaros, Parugy, Ant kalno karklai ir Anoj pusėj Nemunėlio. Stereo 5 dol.

Akvarelė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys: Akvarelė, Žalioji banga, Dar nežinia, Tu man brangiausia, Motociklą pirko Rokas, Oi, oi, oi, Polka, Skamba turistų daina, Sūnus paklydėlis, Mažasis šeikas, Rytas be šešėlio, Daina apie Kauną, Jūreivių valsas, Klarnetų polka. Dainuoja choras, solistai ir duetai. Stereo, 6 dol.

Lietuvių kompozitorių solo dainos. Išpildo sopranas Birutė Kemežaitė su Romos simfoniniu orkestru: Sapnas apie šiaurę, Karvelėli, Išdykęs rudenėli, Benamių daina, Dūkružėlė, Vakaras, Nemunėli, Ne margi sakalėliai, Klajūnui, Na, tai kas, Rugiagėlės ir Dainos, muzika ir gėlės. Mono 6 dol.

Pranaše Didis. Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų parapijos choro giesmės: Kantata-Pranaše Didis; Visa, kas gyva, garbina Jį; Nuo pavasario dvelkimo; Vakarinė liaudies giesmė; Ištremtųjų giesmė ir Tiesos Dvasia. Mono 5 dol.

Sol. Antanas Kučingis su orkestru dainuoja: Kur lygūs laukai, Oi žinau, žinau, Dar nepaketinau, Tyliai, tyliai Nemunėlis teka. "Jūra" — simfoninė poema, Svajonėlė (kanklių ansamblis), Blusa, operų arijos: Don Žuanas, Eugenijus Onieginas ir Pagrobimas iš Seralio. Stereo 6 dol.

Labą Rytą. New Yorko lietuvių vyrų choro "Perkūnas" įdainuotos dainos: Ramovėnų maršas, Tykus buvo vakarėlis, Nurimk, sesut, Vienuma, Alutis, Naktis graži, Karo žygio daina, Dainelė apie gaidelį, Daina, daina, Pražydo jazminai, Jau pravertos dvaro stonios, Lopšinė, Labą rytą, Baltos gėlės, Balnok, tėveli, Piliakalnis. Stereo, 6 dol. Galima naudoti ir mono.

Prisiuntimui pridedama 50 c.

Gaunamos Darbininko administracijoje.

NAUJAUSIOS KNYGOS

— Vacio Kevaliūno "Aidai ir šešėliai". Premijuotas romanas. 5 dol.

— A. Musteikio "Kiauros rieškučios". Romanas. Kaina 4.50 dol.

— Ados Karvelytės "Ne tie varpai", lyrika. Kaina 2 dol.

Fausto Kiršos "Palikimas". Eilėraščių rinktinė. Didelio formato, 318 psl. Kaina 6 dol.

Kipro Bielinio "Gana to jungo", 5 dol.

Kazys Pakštas, prof. J. Ereto parašyta monografija. Minkštais viršeliais 10 dol. kietais — 12 dol. Išleido L. K. Mokslo Akademija Romoj.

Prano Naujokaičio "Pasisėjau žalią rūtą". Romanas. Kaina 4 dol.

Didysis jo nuotykis — Prof. J. Eretas tarnyboje Lietuvai. Kolektyvinis veikalas, redaguotas prof. J. Brazaičio. Kaina 5 dol.

M. Raišupio "Dabarties kankiniai". Lietuvos dvasininkų aukos rusų okupacijoj. Kaina 10 dol.

Jurgis Krasnickas, 50 m. mirties sukakčiai paminėti. Red. V. Liulevičius. Kaina 4 dol.

V. Čižiūno "Šeima tautinėj bendruomenėj". Kaina 1.50 dol.

Lietuvos spalvotas žemėlapis. Sulankstomas, 30x42. Kaina 3 dol.

GERIAUSIOS DOVANOS VAIKAM

Ką mes tikime. — Prel. P. Celiešiaus tikėjimo tiesų santrauka jaunuoliam. Iliustruota. Kaina 4 dol.

Užburtos kanklės. V. Frankienės pasakojimai vaikam apie senovę. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais — 4 dol.

Šamo ežero sekliai. N. Jankutės pasakojimai — novelės vaikam. Kaina 4 dol.

Stovi pasakų šalis. Tai nauja, vaikam skirta knyga, parašyta P. Kalvaitienės. Kaina 2.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 8 dol..

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle—1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridedama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant vokų. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojam nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Bobby Fischer užplanavo kelionę į Europą, žinoma, už gerą atlyginimą. Jis duos simultanus Olandijoj, Anglijoj, Monte Carlo, Vakarų Vokietijoj ir Prancūzijoj. Iš Europos keliaus į Braziliją rungtis su jaunuoju brazilu Meckingu. Irgi ne veltui.

Sovietų didmeistriai M. Tal ir J. Balašov pirmauja Wejk an Zee (Olandija) turnyre po dvylikos ratų, turėdami po 8 1/2 taško.

U. S. Open pirmenybės šiemet įvyksta rugpiūčio 12-24, Chicagoj. Būtų gera sutraukti į jas mūsų žymiuosius šachmatininkus Tautvaišą, Vaitonį, Palčiauską, Žalį, Jasaitį, Jankauską, dr. Nasvytį, Staknį ir kitus.

USCF Rating List 1973 sausio mėn. įvardina nemaža mūsų šachmatininkų. Meistrų klasėje tėra vienas V. V. Palčiauskas 2225, o ekspertų keli: P. Tautvaišas 2156, K. Grivainis 2132, A. Jasaitis 2008 ir A. Sebeckis 2006. "A" kl. — dr. T. Bullockus 1826, P. Cornelis 1908, K. Jankauskas 1991, dr. Nasvytis 1979, C. Rasis 1868, F. Šalkauskas 1815, A. Stančius 1811.

Bostono tarpklubinėse So. Bostono LPD šachmatininkai vasario 16 rungiasi prieš MET lygos lyderį M.I.T. Mūsų komandoje žais: Algis Makaitis, Algis Leonavičius, Kazys Merkis, Jurgis Zoza ir Tomas Girnius.

Lietuvos jaunieji šachmatininkai gerai pasirodė Sovietų Sąjungos jaunių pirmenybėse. Kaunietis Petras Ragelis laimėjo antrą vietą, vos pustaškiu atsilikęs nuo laimėtojo. Visą laiką pirmavęs Z. Einoris pralaimėjo paskutinę partiją ir nepasiekė galutinio laimėjimo.

SUVENYRAI

Lietuvos Vytis — rankų darbo, su aukso "bulliono" siūlais išsiuvinėta emblema. Dugnas—tamsiai žalias aksomas. Paveikslas su rėmais 12"x15", labai įspūdingas, tinka reprezentacijai. Kaina su persiuntimu 65 dol.

Siuvinėtas Vytis — paveikslas. Skydo formoj įkomponuotas raitelis, per skydą išsiuvinėta trispalvė, kampuose ąžuolo lapai su gėlėm. Paveikslo dydis su rėmais 10x13". Kaina 20 dol.

Lietuvos himnas ant balto satino išsiuvinėtas mėlyna spalva, viršuje ant raudono dugno trys herbai: Lietuvos vytis, Gedimino stulpai, Vytauto ženklas ir maža trispalvė. Per visą paveikslo ilgį šone perverta išausta juosta. Paveikslo dydis su rėmais 13"x17". Kaina 26 dol.

Sagutė švarko atlapui — stilizuotas vytis. Sidabrinės spalvos raitelis raudoname dugne; sidabrinės spalvos apvedžiojimas. Kaina 2.50 dol.

Grandinėlė raktam su Šv. Kristupo medaliu. Vienoj pusėj įrašyti žodžiai: "Aukščiausiojo malonė telaimina kelionę" ir kviečių varpos su ąžuolo lapais ir Gedimino stulpais. Kitoj Šv. Kristupas su Vilniaus herbu. Kaina su pasiuntimu 2.50 dol.

Siuvinėta trispalvė su užrašu "Lithuania" ir stilizuotas vytis užsiuvimui ant drabužio rankovės. Kaina po 1 dol.

Drožinėti rankų darbo ant sienos pakabinami kryžiai su lietuviškais ornamentais, kaina su pasiuntimu 18 dol.

Virš minėti suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj.

Vai, lėkite dainos, Vyčių choro Chicagoje įdainuotos dainos: Parveski, Viešpatie, Oi, toli, toli, Tekėjo saulelė, Narsuolių daina, Įsisodinčiau, Klevelis, Ūdrio daina, Saulelė raudona, Naujienos, Gegutėlė, Kad galėčiau, Laisvės daina, Rugiagėlės, Mergužėlė,lelijėlė, Saulelė nusileido, Valio, dalgeli. Stereo. Kaina 5 dol.

FILATELISTAI:

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

KITATAUČIUI GERIAUSIA DOVANA

History of Lithuania ir Vytautas the Great, Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. Končius. Dvi knygos 3 dol. Gavęs bus gražiai supažindintas su Lietuvos praeitim. Užsakykite: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuvos Vytis — šitokios formos ir stilizuoto stiliaus — baltas vytis raudoname fone, su lietuviška trispalve viršuj arba skersai. Toks ženklas galima klijuoti ant automobilio lango (decal). Galima užsisakyti paštu prisiunčiant 1 dol. už ženklelį — Darbininko administracija.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — 2.50 dol. Didesnį skaičių užsakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridedama 50 c.

Kalendorių 1973 metam galima gauti Darbininko administracijoj: Anglijoj Nidos išleistas, kasdien nuplėšiami lapeliai — kaina 3.50 dol. Darbininko kalendorius, nuplėšiamas kas mėnuo — kaina 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

When A Loved One Passes Away. . .
Will YOU Know What To Do About:

Insurance? Inheritance Tax?
Safety Deposit Box? Bank Accounts?
Real Estate? Automobile Titles?
Stocks and Bonds? Veterans' Rights?
Social Security Rights?

IF NOT, please stop in or write for your complimentary booklet, "May We Help?"

Harden-Abramo Funeral Home, Inc.
208-17 Northern Blvd.
Bayside, New York 11361
JAMES J. ABRAMO, President BA 9-3055

Here is The All New "CANINE TOILET(TM)"

It works like nothing you've ever seen before. Dogs no longer have to keep dirtying the streets; they can be as clean as humans. Draw string bows you simply throw away.

Put an end to complaints and harassment of man's best friend.

$3.00 per unit, $1.45 for 25 throwaway bags plus $1.00 handling, postage. Send to:

HOUSE OF FERN DEPT. CA.
28 Lincoln Terrace
Bklyn, N.Y. 11225
PHONE: 743-4838

When your dog begins to squat, simply place the bag at the end of the rod underneath and collect the refuse.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

HOME IMPROVEMENT
Lic. No. 696-789, Painting, Carpentry and Wallpapering —General Repairs
We Take Pride in Our Work
Call: 531-5649

Taxes prepared. Have your Income Tax prepared at your convenience in your home or business. For Appt. Call 768-5910 Mr. James Hassan

Headlight Toe-in, Toe-out, Wheel Allignment and all minor repairs and complete inspection
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
Shell Bay Ave. Mayville, N.J.
Cape May Court House Opp. Inspection Station (609) 465-5607

COMMODITY OPTIONS

Collins & Day Group, Inc.

Invest in the futures of Silver, World Sugar, Platinum, Copper, Cocoa and Plywoods through Commodity Option: a new investment vehicle offering a substantial profit gain with a limited risk. For further information on Commodity Options mail the enclosed coupon or call: 212 431-6530

Collins & Day Group Inc.
105 Hudson St. N.Y. 10013
Name .....
Address .....City .... State .... Zip ....
Phone .....

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Darbininko skaitytojai, keisdami adresą, prašomi administracijai pranešti naują ir seną adresą, taip pat persikėlimo datą. Kitais atvejais paštas laikraščius grąžina: administracijai susidaro nuostolių, nes tenka papildomai primokėti, o skaitytojai negauna laikraščio.

HAPPY BROTHERHOOD WEEK

CHESS NUTS
111-16 Liberty Ave.
Richmond Hill, N. Y. Call 641-9563

SHANTI RESTAURANT
571 3rd Ave. N.Y.C.
Bet. 38-37th Street &
INDIA OF SHALIMAR RESTAURANT
39 E. 29th Street N.Y.C.
Finest of Food

Painting, Clean Work. Reasonable Call after 6 P.M. 941-9097.

J. WYNN MOVING AND STORAGE CO.
We Go Anywhere
Reasonable Rates
Welfare Accepted
Call Anytime (201) 833-1512

OUTENS AUTO REPAIRS
All Auto Accessories and Used Part. For Cars. We Take Profesional pride in Our Work. Located at: 11 Rankin St. Newark, N. J.
Call Pete (201) 622-9122

PAPER HANGING AND PAINTING
Free Estimates
Call: 891-0587

EXPERT FLOOR SCRAPPING AND REFINISHING
$18 and up per Room. All Work Guaranteed. All Boros, Nassau & Suffolk County. 24 Hr. Service. Call (212) 534-1519. *When it Comes to Your Floor we do it All*

SEAFARE AND BEEF INN
Open 7 Days Bring the Family for Sunday Dinner
580 North Avenue, Union, New Jersey
Call: 201 352-4100
Ask for Gus or Spiro

WINFIELD — JONES
Painting & Contractors, Exterior & Interior, Halls, Rooms, Apartments
1st Class Work at Reasonable Rates. Also do Rigging (Special Rigging)
Call 756-0383 Lic. No. 3499

UPHOLSTERY
Expert Work Done, Reasonably, All Furniture, Drapes and Slip Covers All Work Guaranteed, We go to the Home. Call 798-1405 Mr. Ernie

BROOK LODGE NURSING HOME
A Home Away From Home
410 Orchard Street
Cranford, N. J.
Catholic Church within the Area
Call 201 276-5893

O & C DEVELOPMENT CO. CONTRACTING
LIC. NO. 694000 No Job Too Big or Too Small
Call 212 738-7296 for free estimates

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktorius dr Juk. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201—232-556

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1266 69-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 179 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7309; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1429 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1260 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill. N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIUNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Išvažiavimas į Marijos šventovę Washingtone. Apreiškimo parapija organizuoja ekskursiją kartu su Brooklyno vyskupijos piligrimais gegužės 5, šeštadienį. Mūsų parapijos bus atskiras autobusas. Šis išvažiavimas nėra paprasta ekskursija, bet maldos diena prie Marijos Nekalto Prasidėjimo. Toje šventovėje yra ir lietuvių koplyčia Marijos Šiluvos garbei. Gal pasiseks turėti ir lietuviškas pamaldas savo koplyčioj. Tolimesnes informacijas paskelbsime vėliau.

Mūsų parapijos metinis parengimas — piknikas. Jau tradicija virto, kad liepos paskutinį sekmadienį Franklin Square Parko administracija vadina lietuvių diena. Šiemet parapijos piknikas bus liepos 29 toj pačioj vietoj, kaip ir pernai.

L. K. Moterų S-gos 29 kuopa vasario 25 rengia didelį užgavėnių blynų balių. E. Kezienė su savo padėjėjom jau skaičiuoja, kiek reikės iškepti blynų ir kokiais gėrimais pavaišinti svečius.

Kun. L. Jankaus paminėtos penkerių metų mirties metinės. Per sumą pasimelsta už jo vėlę. Jo draugai užprašė mišias, kurias aukojo ir pasakė žodį apie a.a. kun. Liongino nuveiktus darbus tėv. V. Gidžiūnas, OFM. Gen. konsulas A. Simutis salėje vaišių metu savo nuoširdžiu žodžiu apibūdino velionies nuopelnus lietuvybei ir labdarai. Vaišes surengė M. Virbickienė, M. Šalinskienė ir jų padėjėjos.

Mūsų mirusieji:

Pranciška Slagus mirė vasario 2, sulaukusi 78 metų. Gyveno Richmond Hill. Liko vyras Simonas, duktė Amelia Senaitis, trys sūnūs ir keletas anūkų. Palaidota vasario 6 iš Apreiškimo bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

Bronius Budrikas mirė vasario 1, sulaukęs 60 metų. Gyveno Bronxe. Paliko žmoną. Palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios vasario 5 Cypress Hills kapinėse.

Jonas Malden-Mušlauskas mirė vasario 2, sulaukęs 60 metų. Paliko žmoną, keturias dukras, brolį Eugenijų, kuris vedęs Dianą Mockelūnaitę. Ji per mišias solo giedojo, gyvena Belmore, L.I. ir augina gausią ir gražią šeimą. Mirusiojo tėvelis buvo mūsų parapijos kolektorius, žemaitis iš Veiviržėnų. Keturios Jono sesenys gyvena įvairiuose kraštuose.

Muz. Algirdą Kačanauską jo vardinių proga praėjusį sekmadienį, vasario 11, pagerbė jo vadovaujami parapijos choristai, surengdami kavutę.

Parapijos pastatų atnaujinimui aukojo: Mrs. Nellie Johnson $500 (įamžinant jos vyro Kazimiero atsiminimą); Viktoras Jagminas $100; J. Levonai — $100; parapijos sodalietės $100; Mr. Mrs. Joseph Jambor $65; New Yorko ramovėnai $50; Adelė Šmitienė $50; E. Senkiai $40; Jonas Antanovich $40; Antanas Arūnas $35; E. Zailskienė $30; Mr. Mrs. E. Wakie $30; Mr. Mrs. Charles Senken $25; Liet. vyčių 21 kp. $25; Mr. Mrs. S. Wainauski $20; M. Bukauskienė $20; Stasys Dzikas $20; Mr. Mrs. S. Maila $20; Mr. Mrs. H. Krakusky $20; Ona Kubilienė $20; E. Baliūnai $20; E. Baltrūnai $20; A. Maksimavičienė $15; A. Zabarauskienė $10; J. Andriušiai $10; Ona Pėstininkienė $10; P. Kazukonienė $5; Ona Budrikienė $5. Visiem aukotojam tariame nuoširdų ačiū ir maloniai kviečiame kitus parapiečius prisidėti prie pastatų atnaujinimo darbo.

Kun. Alfos Šušinsko knygą — Šviesos ir šešėliai — atspausdino pranciškonų spaustuvėje. Knygą suredagavo ir velionies gyvenimą aprašė kun. dr. Titas Narbutas, taip pat jau miręs. Knygą leidžia specialus komitetas, kurį sudaro kun. A. Šušinsko bičiuliai.

POPIETĖ PATERSONE, N.J.

Vietos LB apylinkė, kuriai pirmininkauja Antanas Rugys, sausio 28 surengė literatūrinę popietę ir trijų knygų pristatymą. Popietę pradėjo pats A. Rugys šmaikščiu, sąmojingu žodžiu. Apie K. Ališausko knygą Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės kalbėjo Bronius Balčiūnas. Jis ir paskaitė ištrauką.

Toliau Paulius Jurkus apžvelgė Prano Naujokaičio knygą "Pasisėjau žalią rūtą". Knygos ištrauką paskaitė Irena Veblaitienė. Jonas Rūtenis kalbėjo apie O. B. Audronės knygą Laužai ir kibirkštėlės, pacituodamas iš jos ištrauką. Vieną knygos eilėraštį paskaitė I. Veblaitienė.

Dar buvo pakviesti kalbėti popietėje dalyvavę abu autoriai — Pr. Naujokaitis ir O. Audro-Balčiūnienė.

Popietė buvo Šv. Kazimiero parapijos salėje, Žmonių atsilankė apie 40. Po programos buvo vaišės.

DĖMESIO SENESNIO AMŽIAUS NAMŲ SAVININKAM

Namų savininkai, sulaukę 65 metų amžiaus, jei jų metinės pajamos nėra didesnės už 6000 dol., atleidžiami 50 procentų nuo namų mokesčio. (Praeitais metais buvo 3000 dol.)

Į metines pajamas įtraukiama socialinis draudimas, gaunamos pensijos iš darbovietės, pajamos iš namų, atmetus visas namų išlaikymo išlaidas, procentai iš santaupų ir iš kitų vertybės popierių ir kitos pajamos.

Kad gautumėt tokį atleidimą 50 procentų nuo mokesčių, reikia kreiptis vietoj į Boro Hall ir užpildyti reikamas blankas. Queens tokia įstaiga yra 120-55 Queens Blvd., Brooklyne — Joralemon and Court Street. Raštinės veikia nuo 9 iki 5 v. popiet.

Blankus reikia užpildyti iki kovo 15.

Pats savininkas turi gyventi tame name ir namas turi būti gyvenamųjų namų sekcijoj, nenaudojamas kokiai krautuvei. Eidami turi pasiimti nuosavybės dokumentus ir amžiaus įrodymo dokumentus.

Mielai sesei

ps. Birutei Kidolienei,

brangiai motinai Sibire mirus, gilią užuojautą rešikia

Vyr. skaučių židinys VILIJA

Algimantui Siemaškai

mirus, skaudžioje liūdesio valandoje jo motinai, mūsų mielai narei Paulinai Siemaškienei, žmonai ir vaikams nuoširdžią užuojautą reiškiame ir drauge liūdime.

LMF N. Y. Klubas

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Liet. gen. konsulo ir Liet. Laisvės komiteto surengtame priėmime atsilankė Vokietijos konsulas. Iš k. Dr. E. Rauch su žmona, A. Simutis su žmona ir V. Vaitiekūnas. Nuotr. L. Tamošaičio

NEWARK, N. J.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55-sias metines Newarko lietuviai atšventė vasario 11, sekmadienį. Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioj buvo iškilmingos pamaldos, dalyvaujant su vėliavom lietuvių veteranų ir jų pagelbininkių moterų gražiai uniformuotai grupei, taip pat keliom tautiniais drabužiais pasipuošusiom lietuvaitėm. Kun. P. Totoraitis pamoksle įtaigiai priminė Vasario 16-sios prasmę. Ir vargonininko Kl. Bagdonavičiaus vedamas choras skambėjo jautriau kaip paprastai. Ir dalyvių apsčiau. Aiški šventinė nuotaika. Nors po pamaldų iki minėjimo antros dalies salėje dar buvo apie pusantros valandos, bet, atrodo, niekas iš bažnyčios namo nepatraukė.

Antroji minėjimo dalis parapijos salėj buvo kondensuota, bet įspūdinga. Neilgą, bet konkretų ir įtikinantį žodį tarė JAV LB krašto valdybos vicepirmininkė Aušra Zerr-Mačiulaitytė iš Philadelphijos, pabrėždama Lietuvos padėties sunkumus ir tikslingų išeivijos pastangų Lietuvai padėti reikalingumą ir prasmę. Pagarsinus New Jersey gubernatoriaus ir Newarko "mayoro" proklamacijas, primenančias amerikiečiam, kad Vasario 16-oji yra "Lithuanian National Day" ir priėmus minėjimo organizatorių pasiūlytą rezoliuciją, tik apie valandą trukęs minėjimas buvo baigtas. Lietuvos vadavimo darbam aukų surinkta 530.50 dol. Vietinė Lietuvos Vyčių kuopa minėjimo dalyvius pavaišino skaniais užkandžiais ir kava. Minėjimą organizavo ad hoc komitetas, vadovaujamas V. Melynio.

Kor.

New Yorko ir New Jersey Dantų Gydytojų Draugija vasario 25, sekmadienį, 2:30 val. popiet šaukia visuotinį susirinkimą, kuris įvyks dr. R. Saldaitienės rezidencijoj, 88-24 85 St., Woodhaven, N. Y. Mokslinę paskaitą skaityti pakviesta dr. M. Žemaitienė.

Lito bendrovės metinis susirinkimas

Lito bendrovės metinis akcininkų susirinkimas buvo sausio 14 valdybos būstinėje, Richmond Hill, N.Y.

Pirmininkas **Vytautas Vebeliūnas** visus pasveikino ir pasidžiaugė bendrovės pasiektais laimėjimais. Pačiam susirinkimui pirmininkauti pakviestas **Algis Vedeckas,** sekretoriauti **Antanas Razgaitis.**

Mandatų komisijai suskaičius balsus, paaiškėjo, kad susirinkime dalyvauja asmeniškai arba su įgaliojimais 181,980 akcijų, arba 60 procentų visų Lito akcijų.

Tokiu atveju, mandatų komisijai pranešus balsų skaičių, susirinkimas buvo teisėtas. Tada susirinkimas perrinko direktorių tarybą.

Direktoriais sutiko pasilikti praeitų metų sąstatas: Kvirinas Aleksandravičius, dr. Petras Kisielius, dr. Antanas Škėrys, Vytautas Vebeliūnas, Algis Vedeckas, Brutenis Veitas ir dr. Vytautas Vygantas.

Ūkinė apžvalga

Pirmininkas Vytautas Vebeliūnas padarė pagrindinę ūkinės veiklos apžvalgą. Bendrovė 1972 metais turėjo apie 100,000 dol. pelno. Tai išeina apie 33 centus akcijai. Kadangi šis pelnas nėra grynais pinigais, daugumą sudaro paskolos, tai pardavus didelių akvizicijų negalima padaryti. Hipotekos pelnas palūkanas neša gana aukštu procentu, todėl galima sakyti, kad pastatų pardavimo fazės yra gerai ir sėkmingai užbaigtos.

Lito akcijų augimas per aštuonerius metus pasiekė 90 procentų. Čia įskaitomas ir dividendas ir jo procentai.

Buvo pasidžiaugta, kad 100,000 dol. pelnas šiais metais būtų lygus 33 procentų viso kapitalo.

Kiti reikalai

Dr. Antanas Škėrys apžvelgė Putnamo žemės sklypų pardavimą. Bera tik vienas sklypas neparduotas.

Algis Vedeckas padarė akcininkų apžvalgą, kaip keičiasi jų sudėtis ir profilis.

Tuo ir baigėsi oficialioji dalis. Susirinkimas buvo šiek tiek panašus į kitų korporacijų susirinkimus ir praėjo pakilioj nuotaikoj. Toliau buvo kavutė ir vaišės, kurios užtruko gana ilgai, ilgiau nei pati oficialioji dalis.

Koresp.

Kun. Vytautas Demikis — gimė 1906.VIII.4, kunigu įšventintas 1934.VI.17, mirė 1963.III.3 Paterson, N.J.

UŽ A.A. KUNIGO VYTAUTO DEMIKIO

sielą, minint jo mirties dešimtmetį, bus paaukotos koncelebruotos mišios šių metų kovo 3, šeštadienį, 9 val. ryto, Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J., 07501.

Po pamaldų pusryčiai parapijos salėje po bažnyčia.

Maloniai tai pranešame giminėm, draugam bei parapiečiam ir prašome velionies mirties dešimtmečio sukaktuvių iškilmėse dalyvauti.

Artimieji

VINCO VILKO ĮPĖDINIAM

Pereitais metais rugsėjo mėnesyje New Yorko apylinkėje mirė **Vincas Vilkas,** Amerikoje žinomas dar kaip William Wolfe, palikdamas apie trisdešimts tūkstančių dolerių vertės turtą. Artimiausia žinoma giminaitė buvo Anna Vaitkevičius-Watkering, gyvenusi 6 Summer Street, Lawrence, Mass., bet šiuo metu ir jos gyvenamoji vieta nežinoma.

Velionis buvo gimęs 1883 rugsėjo 23 Ukmergės apskrityje.

Giminės arba apie juos žinantieji, malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

BOSTONO ŽINIOS

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto dr. Vytenio Vasyliūno koncertas yra vasario 25, šį sekmadienį, 3 v. popiet Jordan Hall mažojoj salėj.

Petras Bliumas, buvęs lituanistinės mokyklos mokytojas, vasario 6 buvo požeminio traukinio gaisre, kur nukentėjo apie 100 žmonių. Vienas iš jų, net mirė. Nukentėjusių tarpe buvo ir p. Bliumas. Jis buvo pagulditas į ligoninę.

Inž. Juozas Dačys susirgo ir jam buvo padaryta operacija Carney ligoninėj.

Kaziuko mugė, rengiama skautų Baltijos ir Žalgirio tuntų, bus kovo 4 Liet. piliečių draugijos salėj So. Bostone.

Religinės muzikos koncertas bus balandžio 8 d. 3 v. popiet. Šv. Petro parapijos bažnyčioj. Dalyvauja solistai, simfoninis orkestras ir choras. Koncertą rengia Šv. Petro parapijos choras.

Laisvės Varpo, radijo valandėlės, pavasarinis koncertas bus balandžio 29 Liet. piliečių salėj So. Bostone.

Cape Code "Old Silver Beach" W. Falmouth, (Mass.) prie šiltos Gulfo srovės, švarus ir pats maloniausias pajūrys. Rami ir poilsiui geriausia vieta. Patogiai ir gražiai įrengti kambariai, geras maistas ir nuoširdi bei šeimyniška aplinka. Taip pat gaminamas Dietinis maistas ir atsižvelgiama į svečių pageidavimus. Motorinė valtis graži ir geras žūklavimas. Kaina prieinama. Galima patiems gamintis maistą.

Svečiai norintieji ramiai ir maloniai pailsėti, pasimaudyti šiltam Atlanto vandenyne, prašomi skubiai siųsti užsakymus:

VASARVIETĖ "DAINA"

Sav. A. Daukantienė-Moriarty
124 Bellevue Rd.
Squantum, Mass. 02171
Tel. 1-617-328-4293

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

16 DIENŲ — **Kaina nuo $641.00**

Vyksta:	
Gegužės 23	Liepos 18
Birželio 6	Rugpiūčio 8
Birželio 27	Rugsėjo 5
Liepos 11	Spalio 3
	Gruodžio 21

Jungtis prie grupių galima Bostone arba New Yorke.

Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų, Maskvoje arba Leningrade 2 dienas ir Helsinkyje 2 dienas

Grupių dalyvių skaičius ribotas — **NESIVĖLUOKITE**
Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

Air fares subject to Government approval

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Johns J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai ● Turtas—Assets virš $213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5¼ %
- Special Notice a/c — 5½
- 1 year Term Deposit — 5¾ %
- 2 year Term Deposit — 6%

All Accounts Compounded Daily

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Redakcija 455-7231
Administracija 452-8983
Spaustuvė 452-6916
Vienuolynas 455-7068
Kultūros Židinys. 827-9865

Lietuvos gen. konsulas ir Liet. Laisvės Komitetas vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Carnegie Endowment International Center surenge priėmimą, kuriame dalyvavo apie 150 žmonių. Atsilankė pavergtų tautų atstovai, Vokietijos konsulas, Vietnamo ambasadorius ir k.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas bus šį šeštadienį, vasario 24 d., 5:15 v. popiet Carnegie Recital Hall. Prie piano — dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Ta pati koncerto programa sekmadienį kartojama Bostone Jordan Hall.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ir tėv. Paulius Baltakis, OFM, savaitės pradžioje dalyvavo pranciškonų provincijos tarybos posėdžiuose Kennebunkport, Maine.

Kun. Vytautas Zakaras, Kunigų Vienybės centro valdybos sekretorius, kovo 4, per šv. Kazimierą, atvyksta iš Putnamo ir Apreiškimo parapijos bažnyčioje per 11 val. mišias pasakys pamokslą apie tautines, religines problemas.

Vytautas Vebelūnas, Lito banko prezidentas, apmokėjo išlaidas vaišių, kurios buvo surengtos Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programoje dalyvavusiam jaunimui — tautinių šokių grupei ir Philadelphijos mergaičių kvintetui. Vaišės buvo Eugenijos Vainienės namuose sekmadienio vakarą, tuoj po minėjimo.

Išnuomojamas šešių kambarių butas Woodhavene. 175 dol. Skambinti 847-5522.

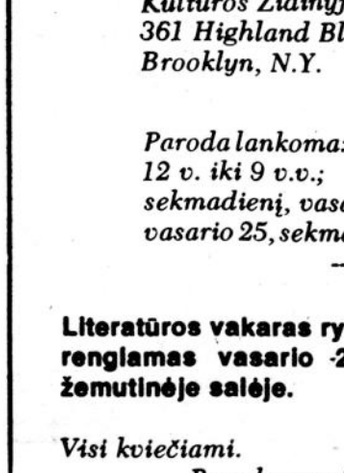

Solistė Irena Stankūnaitė dainuoja Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 25 Laisvės salėje Lindene. Ji atliks minėjime meninę programą.

LB Great Necko apylinkė Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia vasario 24, šeštadienį, 7 v.v. Elks B.P.O. Lodge salėje, 47 Grace Ave. Great Neck, N. Y. Invokaciją sukalbės Tėv. Paulius Baltakis, pagrindinę kalbą pasakys Vliko vicepirm. Jurgis Valaitis, apylinkės jaunimas pasirodys su savo programa. Po programos — bendros vaišės ir pasilinksminimas.

Leokadija Andriušytė-Andriuškevičienė mirė sausio 29 Altajuje, Sibire. Ji buvo 73 metų. Į Sibirą buvo išvežta 1941 metais. Liko dvi dukros. Viena, Aldona Andriuškevičiūtė, gyvena Sibire, Altajuje. Ji buvo išvežta drauge su motina. Kita dukra, Birutė Andriuškevičiūtė-Kidolienė, su šeima gyvena Woodhavene, N. Y.

Užgavėnių pietūs, rengiami KMS 29 kuopos, bus sekmadienį, vasario 25 d. 1 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Bus meninė programa, baras, filmai, laimėjimai ir t.t. Pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybos fondui. Bilietų galima gauti pas kuopos nares. Visi kviečiami atsilankyti ir su draugais linksmai praleisti laiką. Tuo paremsite KŽ statybos fondą.

New Yorko LB apygardos valdyba daro žygių pasikviesti Aukuro teatrą iš Hamiltono, Kanados. Studijuojamos galimybės, kad teatras, atvykęs gastrolių, galėtų suvaidinti du veikalus. Visas pelnas skiriamas Maironio lituanistinei mokyklai paremti.

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

KVIEČIAME Į LITERATŪROS VAKARĄ

Šį šeštadienį, vasario 24, Kultūros Židinio žemutinėje salėje rengiamas literatūros vakaras. Pradžia 7 v.v.

Praėjusiais metais toks vakaras buvo surengtas parodos metu. Ir jis turėjo pasisekimo. Prisirinko žmonių pilna salė. Tai buvo parodos gražus pajvairinimas nauja kultūrine programa. Drauge tai buvo ir papuošalas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės šventei.

Tad ir šiemet pasidrąsino Liet. Bendruomenės apygarda, rengdama tokį vakarą.

Kultūros Židinio statyba dėl šalčių praėjusią savaitę buvo sustojus. Dabar dirbama prie spaustuvės pastato, kurį norima pirmiausia užbaigti. Greit bus tvarkomi Darbininko redakcijos bei administracijos namai, kurie liko nenugriauti ir kurie bus įjungti į spaustuvės vienetą.

A. a. Algimanto Siemaškos atminimui, velionies artimiesiems pageidaujant, vietoje gėlių Kultūros Židinio statybai aukojo: po 25 dol. — M. Šalinskienė, A. D. Bobeliai; po 20 dol. — H. R. Miklai, A. J. Vytuviai, M. B. Jankauskai; po 15 dol. — J. P. Ivašauskai, J.I. Vilgaliai, J.A. Snieškai; po 10 dol. — D.M. Šulaičiai, Linas Vytuvis, J. Rinaldi, A.V. Vebelūnai, Aleksandra Žukas, D.S. Biručiai, Albertas Šukys, J. V. Staškai, A.B. Petrikai, O.K. Kačauskai. Velionies artimiesiem reiškiame nuoširdžią užuojautą; aukotojam — lietuvišką ačiū.

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas koncertuoja vasario 24 Carnegie Recital salėje. Jį pianu palydi sūnus Vytenis Vasyliūnas (d.). Norėdamas paremti Kultūros Židinio statybą, jis paaukojo 100 bilietų, kuriuos platina statybos komitetas.

Vasyliūnų metinis koncertas New Yorke ir Bostone

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas dr. Vytenis M. Vasyliūnas su nauja programa pasirodys New Yorke, Carnegie Recital Hall (154 West 57th St., New York City), vasario 24, šeštadienį, 5:15 val. ir Bostone, Jordan Hall mažoje salėje (30 Gainsboro St., Boston), vasario 25, sekmadienį, 3 val. Jų programą sudaro Mozarto sonata C dur K. 303, Walter Piston sonata, Balio Dvariono sonata — balade ir Cesar Franck sonata A dur. Mozarto sonata dviejų dalių, neįprastos struktūros, rašyta jam esant 21 metų amžiaus ir pergyvenant laimingą pirmosios meilės laikotarpį, pilna šviesaus pakilimo bei švelnaus dainavimo. Pistono sonatoje reprezentuojamas jo originalus stilius, pasižymįs grakščiu, švelniu estetiškumu bei nuosaikiu jausmingumu. Balio Dvariono sonata-balade praskambės pirmą kartą Amerikos kontinente. Kas sugebės klausytis, čia išgirs lietuvio išgyvenamą dramatiškumą, vietomis beviltišką raudojimą, tai vėl kovingų ritmų judesius arba neapsakomą ilgesį. Cesar Franck savo sonatoje duoda religiškai mistišką optimistinį vaizdą. Tai pavasario atbudimas, pilnas saulėtumo ir vilties. Vasyliūnai tikisi ir laukia, kad jų pastangas ir darbą gausiai atsilankydami parems ir New Yorko ir Bostono meno mylėtojai ir gerbėjai.

New Yorke bilietai į koncertą Darbininko redakcijoj ir pas Kultūros Židinio vajaus komiteto narius. Koncerto pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybai.

ATIDARYTA IV-ji DAILĖS PARODA

Viena iš šių metų iškilmių, skirtų atžymėti Lietuvos nepriklausomybės šventę, yra dailės paroda. Ją surengė JAV LB New Yorko apygardos valdyba. Tokia paroda rengiama jau ketvirtą kartą.

Paroda surengta Kultūros Židinyje. Ji atidara du savaitgalius, vasario 17-19 ir 24-25 dienomis. Darbo dienomis uždaryta.

Iškilmingas atidarymas buvo vasario 17, šeštadienį, 7 v.v Nors oras buvo šaltokas, bet žmonių atsilankė apie šimtą.

Bibliotekos kambaryje buvo atidarymo aktas, kurį pravedė **Paulius Jurkus,** LB apygardos valdybos vicepirmininkas kultūros reikalam. Parodos atidaryt buvo pakviestas **Anicetas Simutis,** Lietuvos gen. konsulas. Jis savo žodyje pažymėjo, kad menui augti reikia laisvės. Tokias laisves kadaise turėjo nepriklausoma Lietuva ir jas teikė savo dailininkam. Dabar okupuotame krašte kūrybinės laisvės suvaržytos.

Konsulas pasidžiaugė lietuvių dailininkų triūsu ir tuo paskelbė parodą atidarytą.

Tėv. Leonardas Andriekus OFM, kalbėjo kaip Kultūros Židinio vyriausias šeimininkas. Jis prisiminė Amerikos lietuvius ir palietė, kiek iš jų išėjo dailininkų. Ankstesnioji emigracija nesukėlė didesnio dailės judėjimo. O naujieji ateiviai atvykdami atsivežė daug dailininkų. Jis kvietė džiaugtis lietuvių kūryba ir džiaugtis šia paroda.

LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis savo žodyje priminė premijos reikalus. Premijos šiemet skiriamos Chicagoje. Bus dedama žygių, kad kitais metais tokios premijos būtų skiriamos New Yorke.

Tuo ir baigėsi atidarymo aktas. Vaišės — kava su pyragaičiais buvo žemutinėje salėje... Vaišėm rūpinosi **Marija Bulvičienė,** apygardos valdybos narė.

Žmonės gyvai domėjosi paroda. Tą patį vakarą buvo parduoti 5 paveikslai, jų tarpe E. Elskaus vitražas.

Parodą tvarkė **dail. J. Bagdonas** ir **dail. Česlovas Janušas.** Jie pasirūpino ekspozicija. Paroda sutvarkyta jaukiai ir maloniai. Jeigu reikėtų parodą apibūdinti vienu žodžiu, būtų galima pasakyti, kad paroda yra jauki.

Dail. Č. Janušas dovanojo vieną akvarelę loterijai. Tas paveikslas įrėmintas stovi prie durų. Kiekvienas, kas perka bilietą už vieną dolerį, galės dalyvauti traukime. Toks laimingo numerio traukimas bus vasario 25, 6 v.v. parodos uždarymo metu.

Atidarymo vakarui buvo prinešta gėlių, papuoštas stalas prie registracijos. Padėta puokštė ir prie pulto, kur kalbėjo garbingi svečiai.

Parodoje randame šias pavardes: Albina Ambraziejus 4 pav., Juozas Bagdonas 5 pav., Emilija Bernotienė — 3, Asta M. Česonienė — 1, Albinas Elskus — 1, I. V. Griežė — 3, Regina Ingelevičienė — 4, Česlovas Janušas — 5, V. K. Jonynas — 5, Paulius Jurkus —3, Jurgis Juodis — 2, Vytautas Kasiulis — 3, Vytautas Kašuba —1, Vytautas Kerbelis — 2, Elena Kepalaitė — 5, Aldona Kidolytė-Daukantienė — 2, Vida Krištolaitytė — 5, Ann Mažeika — 3, Vaclovas Ratas — 2, Jonas Rūtenis — 3, Elena Urbaitytė — 3, Valentina Ūselienė — 3, Zenonas Ūselis — 4, Petras Vaškys — 3, Regina Viliamienė — 4, Aleksandra Vitkauskaitė-Merker — 3, Marija Žukauskienė — 5.

Viso parodoje dalyvauja 27 dailininkai, išstatyta 87 kūriniai.

Visuomenė kviečiam aplankyti šią parodą. Juk tai lietuviškoji kūryba. Paroda pareikalauja daug darbo, kol visa suorganizuoji, įrengi patalpas. Tad reikia ir tuo pasidžiaugti, o pasidžiaugsi tik aplankęs parodą.

Čia girdėsime **Tėv. Leonardo Andriekaus** pačius naujausius eilėraščius. **Stepas Zobarskas** paskaitys novelę iš naujo paruošto savo rinkinio. Paskaitys eilių **Romualdas Kisielius,** feljetoną **Jonas Rūtenis, Paulius Jurkus** — poemos ištrauką ir humoristas **Leonardas Žitkevičius** išdaigias ir šmaikščias eiles.

Į šį vakarą pakviesta poetė **Danguolė Sadūnaitė,** išleidusi jau keletą eilėraščių rinkinių.

Pakviestas ir dramos aktorius **Juozas Boley-Bulevičius,** jis paskaitys iš Balio Sruogos raštų, tuo prisimindamas Sruogos sukaktį, kurią kitur paminėjo su specialiom programom.

Atvykę į vakarą, taip pat turės progos apžiūrėti ir parodą.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

V. Banaičio, Mėlyni varpeliai — V. Jakubėno, Mano protėvių žemė — Br. Budriūno, ariją iš K. V. Banaičio op. Jūratė ir Kastytis, ariją iš V. Verdi operos Rigoletto, J. Strausso — Mėlynasis Dunojus.

Ji vėl visus pradžiugino savo dainavimu. Ir dabar buvo šoktelėjusi į priekį. Tai rodo, kad ji nuolat dirba ir savo balsą davina.

Philadelphijos ateitininkių kvintetas irgi dviem išėjimais padainavo: Kaip verkiančio smuiko—partizanų daina, Pilki keleliai—T. Makačino ir F. Strolios, Aras, Stoviu aš parimus — partizanų daina, Oi Rūta — St. Šimkaus, Nemunėlis — A. Bražinsko.

Tą kvintetą sudaro **Renata Baraitė, Dana Juzaitytė, Rasa Makarauskaitė, Danutė Stankutė** ir **Zita Šarkaitė.**

Ir kaip jos dainuoja? — Jos tokios jaunos, tad pati jaunystė visada graži ir patraukli. Balsai sudrausminti ir išlyginti, jaučiasi įdėta darbo. Gaila, kad pasirinktos dainos buvo lyg per daug sentimentalios, panašios nuotaikos.

Programą atbaigė New Yorko tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja **J. Matulaitienė.** Ji pašoko: Jievaro tiltas, Pakeltkojis, Aštuonytis, Jurginėlis, Pynė. Pašoko su nuotaika ir su noru. Akordeonu palydėjo **Rimas Juzaitis** iš Philadelphijos.

Solistei akomponavo **Albinas Prižgintas.** Sceną dekoravo **Paulius Jurkus.**

Pertraukos metu ir prie įėjimo buvo renkamos aukos, platinama šventei pritaikyta literatūra. Veikė ir Darbininko spaudos kiostas, kur sėkmingai pardavinėjo Ginos Čapkauskienės plokšteles.

Programos dalyviam ir visiem dirbusiem įvairiose tarnybose ir garbės svečiam buvo vaišės Fifi restorane Woodhavene.

Brooklyne gražioj sekcijoj išnuomojamas iš 5 1/2 kambarių butas su vėsintuvais ir šaldytuvu virtuvėj. Mėnesiui nuoma 300 dol. Tel. 836-8561.

IV DIDŽIOJI DAILĖS PARODA

vasario 17-18 ir 24-25
Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y.

Paroda lankoma: abu šeštadienius nuo 12 v. iki 9 v.v.;
sekmadienį, vasario 18, nuo 1 iki 8 v.v.;
vasario 25, sekmadienį, nuo 1 iki 6v.v.

Literatūros vakaras ryšium su paroda rengiamas vasario 24, šeštadienį, 7 v.v. žemutinėje salėje.

Visi kviečiami.

Parodą rengia
Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba

Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos
29 kuopa rengia

LIETUVIŠKAS UŽGAVĖNES

vasario 25, sekmadienį, 1 val. popiet
Apreiškimo parapijos salėj,
Brooklyn, N. Y.

Įėjimo auka 4 dol.

Pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybai

New Yorko skaučių-skautų rengiama

KAZIUKO MUGĖ

sekmadienį, kovo 4 d., Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd.

Mugės atidarymas 12:30 v.

Mugėje bus rankdarbiai, medžio drožiniai, sidabro papuošalai, gintaras, keramika, audiniai ir kita.

Skautams remti komiteto pietūs ir vyr. skaučių kavinė.

Visi kviečiami!